

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V. Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 17. szám.

Április hó 21.

AZ ÖRÖK HUSVÉT

Irta: SZEKERES LÁSZLÓ dr.

„Akit kerestek, nincs itt, feltámadott. Ne féljetelek.” Így szólt az égi hirdetés. Isten szava zúgott végig a világon látatlanul, hogy mágnesként magához szorítsa a szomjazó lelkeket.

És Husvét hajnalán, — amikor még alig hasadt meg az ég kárpitja, — csoda történt. A világ legnagyobb husvét-i csodája. Krisztus győzedelmeskedett a halál felett, az élet letiporta a mulandóságot, a pusztulást, a megsemmisülést, hogy égő betűkkel hirdesse a győztes hadvezér diadalmenétét.

„Isten diadalra vezet minket Krisztusban — mondja a szentírás — és az ő ismeretének illatját minden helyen megjeleníti mi általunk.”

Igen, így lett, azon a földön, ahol az Isten fia járt, élt, tanított, meghalt és feltámadott. E pillanatban röppent fel az örök példa, a biztató sugár, az emberiség éjszakájában.

Mert sokáig tévelygett az ember. Zátonyra futott, mint a vihartól dobált hajó. Belesülyedt a pogányság vad szertartásaiba. Az igaz Isten helyett követ, fát, holdat tette meg Istenének. Bemocskolta Isten képmását, tehát meg kellett váltani. És Krisztus meghozta a legnagyobb áldozatot. Önmagát adta kereszthalálra.

Amikor Nagypénteken, ott a Golgotán ezernyi vad tömeg az emberiség nevében — halált kiabálva — megfeszítette, akkor talán nem is gondolta, hogy öntu-

datlanul, Isten utját készíti elő. Azt, hogy minden győzelem és diadal, a szenvedések lépcsőin visz fel a tetőre, vagy ahogy Madách a magyar költő olyan csodálatosan megírta: „Ember küzdj és bizva-bizzál.” Ebből az örökségből kifolyólag küzdés, megpró-

báltatás, sorscsapás a sorsunk.

Ugy vagyunk vele, mint a márvány a szobrász vésőjével. Ha az a kő érezni tudna, bizonyára felsikoltana a kalapács-ütések alatt... pedig minden csapással egyre tökéletesebb, szebb és finomabb lesz. De a nagypénteki Is-

A HUSVÉTI KÁLVÁRIA

ten-tragédia azt is igazolja, hogy sohasem szabad kétségbeesni. Bármily mostohák is a viszonyok és bármilyen rosszul is megy az ember sorsa, mindig előtte világit a husvét gondolat, a hit, remény és feltámadás. Egyik halála: a másik élete. Örökös körforgás, mert így határozottat el öröktől fogva Isten gondolatában. És ez az igazság, mert nézzétek a fezől bimbót, benne van az élet. Idegszálain a tavasz dorombol. Nézzétek a telet, a tüzes napsugár első csókja elsöpörte. Nézzétek a barázdákban szunnyadó magot, az elraktározott erő, mint indul meg koporsójából, hogy kenyeret hajtson. Nézzétek, mint dobja le magáról a mező a tél kopott szőnyegét, hogy illatos virágdiszbe öltözzön Husvét ünnepe. Bárhova tekintünk, a halál után élet vágtat, mert Krisztus diadalmas volt.

Amikor Husvét hajnalán kiszállt sírjából a győztes hadvezér, akkor megindult láthatatlanul, hogy átvonuljon a földön. Babérág helyett töviskoszoru van a fején, szívéből azonban menyeyei szeretet sugárzik... és utána jönnek szépen, csendben, egyre szaporodva azok a lelkek, akiket foglyul ejtett a krisztusi új világnézet. Lassan követi az egész világ. Mint üstökös a köduszály. És a diadalmas husvét menet áthatol millió szuronyokon, birodalmakon, gazdag és szegény lelkeken, amelyek mint a tüzredobott finom tömjén, tüzesedni kezdettek mindenütt.

Azóta évenként megújul előtünk a világcsoda. De szükségünk is van rá. Különösen a mai szörnyű időkben, amikor trianoni börtönünkben már alig tudunk lélegzeni, fejünk felett pedig egyre csattognak a nagy hatalmak villámai. De nem esünk kétségbe, mert husvét lelkelettel várjuk az élet feltámadása mellett a magyar Husvétot.

És ennek ép olyan biztonssággal be kell következnie, mint ahogy megérkezett a Kálvária után a feltámadás. Csak a botor lelkek hihetik, hogy az éjszakát nem követi tündöklő nappal. A dübörgő égi háborút verőfényes ég, a börtönt, a halált szabadulás, élet és feltámadás. Amióta a világ fennáll, ez így volt és így lesz. Ez a husvét krisztusi végrendelet.

„Az élet legyőzte a halált, ne féljétek, akit kerestek, az már nincs itt, feltámadott.“

Nem kihült szavak, hanem örökké fénylő megdönthetetlen igazságok ezek...

BELPOLITIKA

Kormányzótanács

Horthy Miklós Kormányzó Úr elnökele alatt április hó 16-án, kedden délelőtt kormányzótanács volt a királyi Várban, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vett. A kormányzótanácsn letárgyalták az országgyűlés négyéves munkatervét, amelyet az április hó 15-iki minisztertanács felévről-félévre egészen 1940-ig összeállított. A kormányzótanács két és egynegyed óráig tartott.

A választások végső eredménye

A most lefolyt országgyűlési választások végső eredménye a következő:

Nemzeti Egység Pártja	168
Független Kisgazda Párt	23
Pártonkívüli	13
Keresztény Gazdasági Párt	14
Szociáldemokrata Párt	11
Reformnemzedék	2
Nyilaskeresztes	2
Legitimista	1
Földmunkás Párt	1
Agrárellenzék	1
Szabadelvű Párt	6
Demokrata	1
Keresztény Ellenzék	1
Radikális Párt	1

Összesen: 245

A Nemzeti Egység Pártja a multtal szemben 20 fővel gyarapította mandátumainak számát és a képviselőház 245 mandátumából 168-at, az összes mandátumok 68 százalékát nyerte el. Ezek a számok minden szó nélkül meggyőzőbben hirdetik a Gömbös Gyula miniszterelnök által hirdetett új politika ellenállhatatlan népszerűségét.

Itt említjük meg, hogy a Nemzeti Egység Pártja első törvényhozói értekezletét április hó 26-án délelőtt tizenegy órakor tartja az Esterházy-utcai országos klubhelyiségben. Ezen az értekezleten a pártnak törvényhozó tagjai és a főispánok vesznek részt.

A párt ujonnan megválasztott képviselőtagjai 27-én és 28-án tesznek bemutatkozó látogatást a Várban, a miniszterelnök hivatalos helyiségében.

Első ülés: április hó 29-én

A képviselőház első formai ülését április hó 29-én tartja. Másnap, április 30-án az országgyűlés tagjai ünnepi istentiszteleteken vesznek részt, majd ezután az Országház kupolacsarnokában gyülekeznek, ahol Horthy Miklós Kormányzó Úr ünnepi külsősé-

gek között nyitja meg az országgyűlés új ciklusát.

Május elsején a Ház megválasztja elnökét, két alelnökét, a háznapot és a hat jegyzőt. A Ház megalakulása és a bizottsági tagok megválasztása után megkezdődik a rendes törvényhozói munka.

Klebensberg Kunó gróf siremlékének felavatása

Szeged város közönsége kegyeletes ünnepség keretében avatta fel Klebensberg Kunó grófnak a Fogadalmitemplomban felállított siremlékét. Az ünnepségre Szegedre érkezett József királyi herceg, valamint Hóman Bálint kultuszminiszter vezetésével a kultuszminisztérium magasrangú tisztviselőiből álló küldöttsége. Az ünnepélyen Szeged egész társadalma résztvett. A gyászistentiszteletet Glattfelder Gyula megyéspüspök végezte. A sir előtt pedig József királyi herceg mondott hatalmas emlébeszédet, amelyben a nagyemlékü minisztert, mint embert és politikust rajzolta meg, akinek „munkássága harmonikus egységbe foglalta a nemzeti kultúra minden ágazatát, a legmagasabb tudományoktól a legalsóbbfokú népoktatásig, hogy a magyar műveltség toronymagasra emelkedjék Keleteurópa népei fölél!“ A rekviem után a városházán diszkozygyűlés volt, amelyen Baranyi Tibor főispán méltatta magasszárnyalású emlébeszédben Klebensberg Kunó gróf halhatatlan érdemeit.

Popovics Sándor halála

Országszerte általános megdöbbenést keltett Popovics Sándornak, a Magyar Nemzeti Bank volt elnökének váratlan halála. A magyar pénzügyi világ egyik legtehetségesebb, legnagyobb stílusú képviselőjét vesztette el benne, olyan pénzügyi szakembert, aki az ország határán túl is, az egész világ bankköreiből megbecsülést vívott ki magának. Az összeomlásig az Osztrák-Magyar Bank kormányzója, majd pénzügyminiszter is volt és a Magyar Nemzeti Bank megalakulása óta egészen a legutóbbi időkig, amikor Imrédy Béla volt pénzügyminiszter vette át a helyét, a Magyar Nemzeti Bank élén állott. A szakirodalomban is igen élénk tevékenységet fejtett ki, számos tanulmányt irt pénzügyi kérdésekről, amelyek közül több idegen nyelven is megjelent. A Magyar Tudományos Akadémia oszlop-csarnokából temették el április hó 17-én óriási részvét mellett.

Szekeres László dr.,
a „Faluszövetség” főtítkára.

Szekeres László dr. kitüntetése

A Faluszövetség főtítkarát, Szekeres László dr.-t, az olasz király az olasz királyi koronarend tisztí keresztjével tüntette ki, s a magas kitüntetést Don Ascanio Colonna herceg olasz királyi követ szép beszéd kíséretében nyújtotta át neki. Szekeres László dr.-nak ez már a második olasz kitüntetése, mert évekkel ezelőtt az olasz király az olasz *Dopolavoro nagy aranyérmével* honorálta azt a munkásságát, amellyel az olasz-magyar kapcsolatok megteremtésén és elmélyítésén ernyedetlenül közreműködik.

Szekeres László dr. a fascista Itália egyik legalaposabb ismerője, aki már 1922 óta, amikor Mussolini uralomra jutott, hirdetője és fíradhatatlan harcosa a legelőkelőbb magyar napilapok hasábjain az olasz-magyar baráti kapcsolatok megteremtésének s orozslánrésze van abban, hogy ez a kapcsolat kölcsönös megértésben és szeretetben valósult meg. Többször járt személyesen Mussolininál és benső barátság fűzi a fascista élet vezetőihez és kormányfőfőihez.

A Faluszövetség keretében két év óta megszervezte az olasz-magyar gazdasági csereakciót, amelynek révén igen sok magyar-olasz gazdasági ismeri meg kölcsönösen egymást és egymás nemzetét. Hogy ez a fiatal lelkeken át történő kölcsönös közeledés és összehasonulás a mai korban mit jelent, azt lapunk gondolkodó olvasói előtt különösen hangsúlyoznunk nem is szükséges. Büszkék vagyunk a célkitűzés megvalósítójára.

Szekeres László dr. *Férfiak és tettek az új Olaszországban* című ki-

tűnő könyve annak idején óriási példányszámban kelt el a magyar olvasóközönség között s az olasz sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg róla. S ez a könyv, valamint a tudós és agilis szerzőnek hazánkban és külföldön elmondott beszédei sok olyan barátot szereztek elnyomott nemzetünknek, — különösen a fascista Itá-

liában — akiknek szava nemzetközi szempontból is súlyosan esik a mérlegbe. A Faluszövetség nevében is jóleső meglepéssel fogadjuk az olasz király magas kitüntetését s abban az olasz-magyar kapcsolatok újabb elmélyülését és megvalósulásának kétségtelen jelét látjuk.

M. J.

Kik kaptak mandátumot a Faluszövetség vezérkarából?

A „Falú” Magyar Gazda és Földműves-Szövetség vezetőségét az új parlamentben 23 honatya képviseli, akik egytől-egyig tagjai voltak az előző országgyűlésnek is. Az újra képviselőnek választott vezetőségi tagok névsora a következő:

Gömbös Gyula miniszterelnök, diszelnök. Bethlen István gróf ny. miniszterelnök, védnök. Mayer János ny. miniszter, elnök. Ivády Béla ny. miniszter és Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, társelnökök. Krudy Ferenc ügyvezető alelnök. Csizmadia András, Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkár, Marton Béla, a NEP főtítkára és Sztranyavszky Sándor ny. államtitkár, a NEP elnöke, elnöki tanácsstagok. Valamint az igazgatóválasztmány tagjai közül: Antal István dr. minisz-

teri tanácsos, Brogly József, farkasfalvi Farkas Géza, Krüger Aladár, Maday Gyula, Mecser András, Patcsi Dénes, Pintér László, Plósz István, Preszly Elemér államtitkár, Putnok Mór, Temesváry Imre és báró Urbán Gáspár.

Ebből a közismert névsorból megállapítható, hogy a „Falú” Magyar Gazda- és Földműves-Szövetség vezérkara az egyesület súlyának megfelelő képviselőt nyert a régi gárda tagjaiból is és kellő felkészültséggel szállhat harcra a falusi magyar lakosság érdekeinek megvédésére annál is inkább, mert a reformnemzedékek bővült új parlament soraiból ez a névsor bizonyára olyan kiegészítést fog nyerni, amely a magyar falu földműves lakossága óriási többségét méltóan fogja képviselni.

A miniszterelnök a kormány négyéves munkatervéről

Gömbös Gyula miniszterelnök *Az Est* jubileuma alkalmából hosszabb nyilatkozatot adott a lap munkatársának, amelyben megvilágítja a választások után előállott helyzetet és ismerteti a belpolitikai feladatokat. Bejelenteti, hogy a kormány négyéves munkatervet elkészült s annak során a kormány reformprogramja fokozatosan és gyors ütemben fog megvalósulni. Nyilatkozott a miniszterelnök az ország külpolitikai helyzetéről, a sajtószabadság kérdéséről, valamint sok más nagyjelentőségű problémáról is.

A nyilatkozatot mélyeséges és erős hit hatja át, hogy a miniszterelnök szilárdan bizik hazája és nemzete boldogulásában. Szavai- ból nyugodt önbizalom csendül ki, amely bizonyára megadja az erőt is a magyar sors biztos vezetéséhez és irányításához.

A nagyterjedelmű nyilatkozatot kivonatatosan az alábbiakban közöljük: Megállapítja a miniszterelnök, hogy

a választás eredménye szerint a nemzet értékeli a kormány eddig végzett munkáját, mert meglátta az igazi utat, amelyen haladni kell. A józanul gondolkodó magyar inkább a gyakorlati politikát kívánja, mint a hangzatos programok politikáját. Az agitációs jelszavak könnyűnek bizonyultak a rotterdami buzárr mérlegén.

— A magyar nép érzi, hogy a politika voltaképpen az ő életét és boldogulását dönti el, ezért komoly mérlegelés alá veszi az előtte feltárt politikai programokat.

Reményét fejezi ki, hogy az új par-

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

lamentí helyzet is nyugodt légkörben fog kialakulni.

A kormány négyéves munkaterve készen van. A gazdasági és szociális célokat szolgáló javaslatokra kerül először a sor. A földbirtokpolitikai javaslatok, a telepítés, a hitbizományi reform, a tagosítás nagy problémájának megoldása, az egyke leküzdésére szolgáló javaslatok, amelyek mind szociális tartalommal telítve kerülnek a Ház elé, éppen úgy, mint a nemzetnevelés nagy céljait szolgáló javaslatok.

Az alkotmányjogi kérdések tárgyalására most nem tartja alkalmasnak az időt a miniszterelnök, aki még a sajtó nemes hivatására, valamint a történelmi tunulságok felismerésére is kitért s erősen hangsúlyozta, hogy „nehéz pillanatokban csak az egyetemes nemzeti érdekek lehetnek irányadók és ezeknek szolgálatában minden magyarnak egynek kell lenni!”

Nyilatkozatát így fejezi be a miniszterelnök:

— Egy hid megépítése sokkal többet jelent a nemzet szempontjából, mint két államférfiu egymással való viszálya!

Rákóczi emlékének hódolt az ercsi Faluszövetség

Április hó 14-én tartotta az Ercsi községben működő Faluszövetség évi rendes tisztújító közgyűlését, melyen a központ képviselőletében Wieser Béla titkár jelent meg. Tóth Lajos elnök megnyitó szavai után Zsolt Béla polgári iskolai tanár mondott magasztaló beszédet, melyben II. Rákóczi Ferencről emlékezett meg, méltatva a nagy fejedelem hazafias érdemeit. Wieser Béla beszédében rámutatott az erők egyesítésének szükségességére, majd vázolta azokat a feladatokat, amelyeket a Faluszövetség ercsi fiókjának meg kell valósítani.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után megalakult az új tisztikar. Tiszteletbeli elnökök lettek: Körbel Henrik cukorgyári igazgató, Meszlényi Béla járási főszolgabíró és Elek István dr. földbirtokos. Elnökök: Tóth Lajos gazdálkodó; társelnökök: Bózsing Rezső gyárfelelős, Farkas Sándor községi jegyző. Ügyvezető-elnök: Medgyaszay Mihály ref. lelkész; titkár: Kollár László okl. gazda; jegyző: Zalavári Árpád forgalmiadóellenőr; aljegyző: Nyitray Árpád; alelnökök: Fülöp Ferenc, Barabás István, Magyar Gyula, Sillinger József, Kaszab Lajos, ifj. Bilics Antal. Könyvtáros: Nagy László; ellenőr: Huszár József; számvizsgáló-bizottság: Zsolt Béla, Bilics Antal, Kajtor István; szakosztály-elnökök: községfejlesztés: Pacsolay Gyula; kulturális osztály: Mayer Ottó, propaganda-osztály: Szombat-helyi Géza, értékesítési osztály: Fülöp Ferenc, gyümölcsnemesítés és védelem: Boreny Rezső. Pénztáros: Kaszap Lajos.

Európa békéjét óvta meg a stresai konferencia

Mussolini Magyarország fegyverkezési egyenjogúsítását követeli

Nem volt hiábavaló az a feszült várakozás, amellyel nemcsak a politikusok, de mindenki a stresai háromhatalmi konferencia felé tekintett: a résztvevő nagyhatalmaknak valóban sikerült olyan alapot teremteni, amelyen, ugylátszik, csakugyan felépülhet Európa békéjének szilárd és biztos épülete.

Anglia, Franciaország és Olaszország vezető politikusai voltak a stresai konferencia résztvevői és vezetői, amelynek megnyitása után úgy látszott, hogy a nyugati nagyhatalmak eddigi tervei az európai béke biztosítására most mind egyszerre eredménytelenné válnak, mert Németország makacs álláspontja, amellyel eddig elutasította a franciák által tervezett keleti paktumban való részvételt, ugyszólván teljesen értéktelenné tette az eddigi nagyhatalmi jegyzőkönyveket. Németország ugyanis tulságosan hatalmas és súlyos ahhoz, hogy nélkülük bármiféle megállapodás is feltételül biztosíthatná a békét. Ha ez a hatalmas állam kívül marad az európai megállapodásokon, akkor mindig fenyeget az a veszély, hogy egyes kérdésekben a végén mégis csak a fegyverek veszik át a diplomáciai tárgyalások szerepét. Középeurópa kérdései pedig ugyszólván valamilyen nyien olyanok, amelyek többé-kevésbé érdeklik Magyarországot, tehát könnyen elképzelhető, hogy egy ilyen kér-

désben a nagyhatalmi megegyezésekben nem részes Németország fegyverhez nyul.

Az utolsó pillanatban azonban mégis engedett Németország korábbi merev álláspontjából és elvileg hajlandónak mutatkozott a keleti paktum megkötésére. Ezek után már könnyebb dolog volt a nyugati hatalmak között fennálló fontos, de a német állásfoglalás kérdésénél jelentékenyen lényegtelenebb differenciákat — amelyekről a Vasárnap a legutóbbi számában már irt — áthidalni. Franciaország, Anglia és Olaszországnak sikerült is eredménnyel lezárni a stresai tanácskozást. A stresai értekezlet eredményéről hivatalos jelentést adtak ki, amelyben közlik, hogy a három vezető nagyhatalom továbbra is együttműködik a béke biztosításának nagy munkájában és lefektették azokat az irányelveket, amelyeket a nagyhatalmak a német fegyverkezés miatt a Népszövetséghez beadott panaszjegyzék ügyében folytatandó vitában követni fognak.

A mi szempontunkból a stresai konferencia tárgyalásainak az Ausztria, Bulgária és Magyarország fegyverkezési egyenjogúsítására vonatkozó része a legérdekesebb. Végleges döntés ebben a kérdésben természetesen még nem történt. A nagyhatalmak megállapodtak abban, hogy a közeljövőben, valószínűleg május hó

Kép a stresai háromhatalmi értekezletről

Mussolini olasz és MacDonald angol miniszterelnök távozik a tanácskozásokról

20-ra Rómába, ugynevezett *dunai konferenciát* hívnak össze, amelyen az összes érdekelt kisállamok is részt vesznek és ezen a konferencián fog eldőlni Magyarország katonai egyenjogúsításának kérdése is. A francia álláspont szerint ezt a rendkívül kényes kérdést csakis az összes érdekelt kisállamok, tehát a kisántant teljes hozzájárulásával és megelégedésére kell eldönteni s a franciák szerint ez olyan módon lenne lehetséges, ha az érdekelt államok egymás közötti szerződésekkel biztosítanák a fegyverkezés ellenére is Kelet-Európa és a Balkán békéjét. Feltehető, hogy a kisántant, amely Ausztria és Bulgária felfegyverkezését nem tűzöttan ellenzi, Magyarország felfegyverkezése elé azonban aggodalommal tekint, a *megtartandó dunai konferencián heves vitát fog provokálni*, de az eddigi nemzetközi nagyhatalmi értekezletek és főleg a stressai konferencia barátságos hangulata, továbbá az, hogy Olaszország, Franciaország és Anglia között az elvi megállapodás már fennáll, *alapos reményt nyújt, hogy ebben a kérdésben is méltányos és Magyarországot is kielégítő megoldás várható*. A stressai konferencián ugyanis Mussolini maga terjesztette elő Ausztria, Bulgária és Magyarország egyenjogúsításának az ügyét és nagy olasz barátunk előadása nyíltan mutatja, hogy Mussolini nem hive a Páris-környéki békék katonai záradéka fenntartásának. Érdekes, hogy a stressai konferenciáról kiadott hivatalos közlemény az első olyan diplomáciai okirat, amelyben a revízió szó a békeszerződésekkel kapcsolatban már előfordul.

Megkezdődött

a népszövetségi tanács rendkívüli ülészaka

Április hó 15-én kezdődött meg Genfben a Népszövetségi Tanács rendkívüli ülészaka, amelyet a német fegyverkezés tárgyában beadott francia panaszjegyzék tárgyalására hívtak össze. A francia jegyzék nagyon élesen tárgyalja a szerinte jogtalan német lépést és részletesen kifejti a francia álláspontot, amely szerint a Népszövetségnek feltétlenül állást kell foglalnia ebben az ügyben, mert ha egy esetben is lehetséges az, hogy egy állam szerződésbe foglalt kötelezettségeit önhatalmúlag felborítja, akkor ez a tény *tökéletesen értéktelenné tesz minden diplomáciai szerződést vagy megállapodást*. A francia jegyzék éles hangja ellenére is bizakodva néz a nemzetközi politikai világ a Népszövetség tanácskozásai elé, mert a stressai konferencia eredménye ugyszólván biztosítja azt is, hogy a népszövetségi tanácskozás is mind a két felet kielégítő eredménnyel fog végződni.

Alma, szilva, őszibarack és mandulatelepítésre kölcsönt nyújt a földművelésügyi minisztérium

Hasonlóan a múlt évi gyümölcs-telepítési akcióhoz, ezidén a földművelésügyi minisztérium kereken 800 katasztrális holdnyi terület beültetésére ad kölcsönt. A feltételek között ezutal is szerepel az *első helyen való bekebelezés biztosítása* és az, hogy csak *kis- és középbirtokosokról* lehet szó és ilyenek is összes földbirtokuknak legfeljebb egyharmad részére igényelhetnek kölcsönt, de kimondja a rendelet, hogy ettől a két feltételtől méltánylást érdemlő esetekben a miniszter hajlandó eltekinteni. Ezidőszert csupán *alma-, szilva-, őszibarack- és mandulatelepítésről* van szó. E gyümölcsnemeken belül a fajtákat az országos gyümölcsstermesztési program és gyümölcskivitelünk szükségleteinek figyelembevételével a minisztérium állapítja meg és az *oltványokat is a minisztérium szerzi be és bocsátja a telepítők rendelkezésére*.

A kapható kölcsön összege és a visszafizetés kötelezettségének időtartama az ültetett gyümölcsnek szerint változik. Ahol *almafákat ültetnek*, a kölcsön katasztrális holdanként 200 pengő, a törlesztést 1946-ban kell

megkezdeni és 1953-ban befejezni. *Szilvánál* a kölcsön holdanként 330 pengő, visszafizetni 1944-től 1953-ig kell. Ahol *almát és szilvát vegyesen* ültetnek, holdanként 246 pengő a kapható kölcsön, a törlesztés itt is 1944-től 1953-ig tart. *Őszibaracknál* és ott, ahol *őszibarackot és mandulát vegyesen* ültetnek, a kölcsön holdanként 640 pengő, a törlesztés 1941-től 1953-ig tart. A telepítési kölcsönök kamatát a rendelet *öt és félszázalékban* állapítja meg.

Ami azokat az országrészeket illeti, ahol az idén telepítési kölcsönt adnak, a rendelet részletesen kijelöli a szóba-jöhető községeket. Vármegek szerint összefoglalva, ezek a következők: *Nógrád-Hont, Heves, Borsod-Gömör-Kishont, Abauj, Zemplén, Szabolcs, Veszprém, Zala, Vas, Sopron, Somogy, Baranya, Komárom-Esztergom és Fejér*.

A kérvényt május 15-ig kell beadni a földművelésügyi minisztériumba. A részletes tudnivalókat az érdeklődők a felsorolt vármegek *főszolgabírói*, városokban *polgármesteri hivatalai*-ban tudhatják meg.

Rendkívüli jutalmat ad az állam a selyemtermelőknek

A legnagyobb jutalom: 100 pengő

A valódi selyem ára és értékesítési lehetősége a világpiacon a múlt évvel szemben nem javult, sőt rosszabbnak mondható. Ennek ellenére a *magyar kormány a selyemgubóbevéltási árat a múlt évi szinten változatlanul meghagyta*, hogy minél többen és minél nagyobb kedvvel kapcsolódhassanak bele a selyemtermelés most meginduló munkájába.

A múlt évi adatok szerint sokezer

ember jutott a gubótermelés révén 20—30 pengő mellékkeresethez és több ezren 40—60 pengőt is kaptak gubóik után. De nagyobb számban voltak olyan igyekvő selyemtenyésztők is, akik 100 pengő körüli, sőt némelyek 100 pengőn felüli keresetet is értek el.

A közeli napokban a selyemhernyók kiosztása megkezdődik. Ez évben még nagyobb kereseti lehetőséggel számolhatnak a selyemtenyésztők, mert a változatlanul hagyott gubóbevéltási áron kívül *most rendkívüli jutalmazásban is részesülnek*.

A jutalmazás két részre oszlik. Első rész a *külön pénzbeli jutalom*, amelyet vármegeként a legtöbb jóminőségű gubót termelő selyemtenyésztők kapnak. A legnagyobb jutalom 100 pengő, a legkisebb 2 pengő. Az országban összesen 6300 ilyen jutalom kerül kiosztásra, vagyis körülbelül minden második olyan selyemtenyésztő nyerhet jutalmat, aki legalább 20 kg gu-

Mindenki, aki

Epilepsziában

(másként nyavalyatörés) vagy ehhez hasonló betegségben szenved, kérje saját érdekében ingyen és bérmentve

„Az Epilepszia (nyavalyatörés) kipróbált gyógyítási módja“

című magyarra fordított orvosi füzetemet számos elismerő és hálaíratokkal. Cím:

Gustav Salomon
gyógyszerküzönlegességek gyára.

Berlin-Schöneberg, Postfach 12/V. (Németország).

A hódmezővásárhelyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola

folyó évi október hó elsején kezdődő kétéves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja gazdák és bérlők fiait mezőgazdasági oktatásban részesíteni, valamint uradalmak részére altiszteket képezni. Ezenkívül az iskola sikeres elvégzése **kis-tejiparosi üzemek vezetésére** is képesít.

Egy évre fizetendő összes díjak: 260 pengő, melyért a növendék az iskola tanulóotthonában teljes ellátást is kap. Az összeg több részletben is fizethető.

Sokgyermekes családból származók és szegénysorsú szülők gyermekei részére feldíjas és igen kedvezményes helyek is vannak. Felvehető 17-ik életévüket betöltött, legalább négy elemi osztályt végzett ifjak.

Személyes vagy írásbeli megkeresésre, bárkinek szívesen nyújt felvilágosítást az igazgatóság.

bót termel. Második része a jutalmazásnak az, hogy minden selyemtenyésző, aki legalább is 10 kg gubót szolgáltat be, ajándékképpen *egy női fejkendőt kap.*

Saját érdekében cselekszik tehát mindenki, ha ott, ahol erre megvan az alkalom, selyemtenyészéssel foglalkozik, mert ez a termelési ág nemcsak a vidéki munkanélkülieknek jelent foglalkozást és különösen a mai időkben megbecsülendő keresetet, hanem a gazdáknak is. A selyemtenyészés ugyanis az aratás előtti időszakra esik, amikor a gazdaságban kevesebb a dolog és legnagyobb a pénzszüke. Nem lehet tehát közömbös a gazdákra nézve sem, hogy ezekben a nehéz napokban könnyű munkaalkalmat találhatnak és maguk, valamint családjuk részére szép keresetről gondoskodhatnak.

A selyemtenyészésre nézve a *községi selyemtenyészési felvigyázók* (selyempetetikeltők) is megfelelő felvilágosítással szolgálnak és náluk a kikelt selyemhernyók körülbelül április hó végén, vagy május hó elején átvehető. Az igényléseket előjegyezni azonban már most ajánlatos, mert a korábban jelentkezők kapják meg elsősorban a hernyókat.

A selyemtenyészési felvigyázók címei a *községi előjáróságoknál*, illetve városokban a *városházán* megtudhatók.

Gömbös Gyula miniszterelnök 105 éves 48-as honvédje meghalt . . .

Valami, amiről eddig senki sem tudott

A napilapok rövidebb, hosszabb írásokban bucsuztatták az öreg *Geszti Mihályt*, a Nagyváradon 105 éves korában most elhunyt utolsó 48-as honvédet. Már ritka magas életkoránál fogva felkeltette az általános érdeklődést, de mint a 48-as honvédség utolsó maradt katonája még külön is megérdemelte, hogy ekként bucsuztassák.

Igyekeztek megírni felőle lehetőleg mennél több érdekességet. Olvastam például, hogy néhai jó öreg *Geszti Mihály* bátyánk 1930 augusztus 18-án, I. Ferenc József osztrák császárral és magyar királlyal egy napon született. A takácsmesterséget tanulta. Váradon született. Mint fiatal legényke csapott fel honvédek, Kossuth katonájának.

A szabadságharcot „frontharcos”ként küzdötte végig. *Nagy Sándor* József honvéd-tábornoknak lett a tisztiszolgája. A fehértemplomi, nagysarlói, komáromi, váci és több más ütközetekben résztvett. Világos után, október 6-ikán, Aradon végig kellett néznie az *aradi tizenhárom honvéd-vértanu tábornok kivégzését is . . .* Szemtől-szembe állították azzal a *bitófával*, melyen dicső huszár volt gazdája, *Nagy Sándor* József tábornok befejezte életét. Az erdélyi lapok megírták azt is, hogy *Geszti Mihály* utóbb, mint *Ferenc József* király pártfogoltja, *kegydíjat* is élvezett.

Amikor I. Ferenc József 1910-ben 80-ik születésnapját ünnepelte, valamiként értesült, hogy birodalmának Nagyvárad városában él egy olyan *öreg katona*, aki vele *egynapon* született.

Az uralkodó ettől az időtől *kegydíjat* adott az öreg 48-as honvédnek, amit a kommuinig és az összeomlásig rendszeren folyósítottak Mihály bácsinak. 90 éves korára azonban azt is meg kellett érnie, hogy az ujjazda oláhok megvonták tőle a kegydíjat és egy napon a városházáról *üres kézzel* kikergették — *utcasarki koldusnak*.

Szomorú, nehéz esztendők következtek a keservesen tengődő öreg 48-as honvédre, pedig vagy 60—70 éven át szülővárosát is hűséggel szolgálta, mint rendőr, majd mint a néhai híres *Serényi* váradai főkapitányának a belső hajduja, végül öreg korában még éjjeli őrként is . . . Az utcasarki koldussorsnál tehát mindenképpen többet, más érdemelt volna *Geszti Mihály* . . .

Már *századik* évében járt, mikor megtudta, hogy néhai főkapitányának, *Serényi* urnak a rokonsága Budapesten él, azért az árván tengődő öreg honvéd-koldus volt gazdája fiához fordult segítségért . . . Elmondhatni: történnék még csodák! Mert midőn *Serényi* főkapitány meghatódott fia körülbelül öt év előtt *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter figyelmét levélel felhívta a koldusként tengődő váradai 100 éves 48-as honvédre, a *kemény katona Gömbös* minden további vizsgálat és igazoltatás nélkül (ami annyi idők múltán és az oláh megszállás miatt nehezen is mehetett volna!) magáévá tette *Geszti Mihály* ügyét és sorsát. Előbb a budapesti volt 48-as honvéd-menházba akarta felhozatni, de miután az „öreg hadfi” megmakacsolta magát és semmiképpen nem akart megválni szülővárosától, honvédelmi miniszterünk másként segített az utolsó magyar 48-as honvéden. Egy hónap sem telt bele, minden hosszas, tekervényes ut és eljárás mellőzésével úgy intézkedett *Gömbös Gyula* akkori honvédelmi miniszter, hogy *Geszti Mihály* öreg honvéd ezentul egészen életfogytig havi 50 pengő segélyt kapjon . . . Azóta pontosan eljuttatták ezt a havi honvédsegélyt, s hogy *Mihály* bátyánk a 100 esztendőt még további öt esztendővel megtoldhatta, bizony ebben a csodában a *kemény katona Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter emberséges lelkének és a *legjobbkor* érkezett segélyének is része volt — *szívemből mondom!*

Özv. Hosszu Józsefné Papp Mária

diósvizslói előfizetőnk, aki a „Vasárnap” mesepályázatán első díjat nyert. Papp Mária közepén ül, előtte az első díj: a táskagramofon.

A lelki és testi fogyatékosok támogatását, a családvédelem intézményes megszervezését sürgették a Faluszövetség értekezletén

Április hó 15-én, hétfőn délután folyt le a Faluszövetség székházában „A Falu Egészségügye” tárgyában tartott előadássorozat utolsó ülése.

Barla Szabó József dr., egészségügyi főtanácsos, igazgató-főorvos nyitotta meg az értekezletet és bevezető előadásában rámutatott arra, hogy a testi és szellemi fogyatékosok mily nagy értékvesztést jelentenek az államnak. Egész életükön át tehertertelei a társadalomnak és a nemzetnek. Egy időben olyan irányzat kerekedett felül, hogy nem azokat kell védeni, ahol ugys eleve eredménytelen minden munka, de az egészségesek támogatására kell a főszlyt vetni. Szerencsére ez muló irányzat volt és főleg az orvostudomány haladása, mely ugy a testi, mint a lelki betegségeket eredményesen tudja ma már gyógyítani, megváltoztatta ezt a nézetet. Amerikában már száz éve működnek társadalmi egyesületek, melyek a fogyatékosokat védik és támogatják. Először Németország gondoskodott intézményesen a testi és szellemi fogyatékosok védelméről. Nálunk Horváth Mihály egyetemi tanár kezdeményezésére országos statisztikát készítettek a testi és lelki betegekről. A Népszövetség nemzetközi együttműködést sürget, azonban a gazdasági és politikai kérdések elterelték erről a fontos kérdésről a figyelmet.

10.000 ember közül 63 nyomorék

Ezután Horváth Boldizsár egyetemi m. tanár, kórházi főorvos: „A testi nyomorékságok falun” címmel tartotta meg előadását. A testi fogyatékosok három csoportba osztályozhatók. Az első csoportba tartoznak a hadirokkantak, a másodikba az olyanok, akik gyermek, vagy ifju korukban olyan betegségben szenvedtek, amely későbbi nyomorékságukat okozta és a harmadikba az ipari sérültek. A hadirokkantokról és az ipari sérültekről már megtörtént a gondoskodás, de a harmadik csoport intézményes gondozása még meglehetősen kezdetleges állapotban van. Átlag tizezer ember közül hatvanhárom fogyatékos. A nyomorékságokat okozó betegségek között gyakori az elhanyagolt angolkór; a csont- és izületi tuberkulózis gyakori jelentkezési formája: a csipőizületi-gyulladás. A szülők többnyire csak akkor veszik

észre, hogy beteg a gyermek, ha már erős fájdalmai vannak. Legtöbbször avatatlán jó szomszédok tanácsát követik és csak akkor mennek orvoshoz, amikor a segítség már elkésett, vagy csak nagyobb áldozatok árán lehet eredményesen gyógyítani. Ilyenkor még ha orvos kezéhez jut a beteg és hónapokon keresztül tartó kezelését a család időnek előtte meg nem szakitja, többnyire elkerülhető az elnyomorodás. Sajnos, azonban a falusi szülők siettetik a gyógyulást és megengedik a betegnek szigorú orvosi tilalom ellenére a mozgást, amely azután végzetessé válik és egész életére nyomorékká teszi. A testi nyomorékok gyógyítására Németországban 70 intézet áll rendelkezésre 12 ezer ágygal. Magyarországon, sajnos, 150 ágy van mindössze. Alig törődnek valamit a testi fogyatékosok lelki művelésével és mesterségre tanításával. Szükség volna arra, hogy a négy egyetemi város körül egyes kis rendelők, mint védőgyűrűk sorakoznának, ez nem nagy költséget igényel és gyakran csak egy áldozatkész orvos, egy lelkiismeretes védőnő, vagy ápoló jóindulata szükséges hozzá.

15.000 gondozatlan elmebeteg

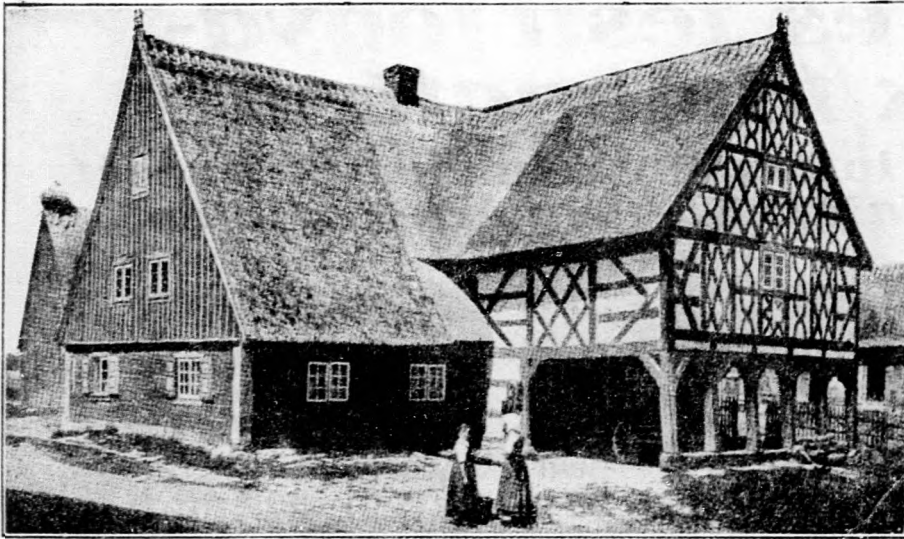
Zsákó István dr., az Angyalföldi Elmeegógyintézet igazgatója, a falusi lelki fogyatékosokról, a falu boldo-

jairól tartott előadást. Statisztikával kezdte, megállapítva, hogy hazánkban csak 8 ezer elmebeteg van elhelyezve, míg hozzávetőleg 15 ezer a gondozatlanok száma. Ezeknek sorsa, ha hozzátartozójuk nincs, a társadalom jóindulatától függ és a mai nehéz viszonyok közepette igen gyakran látunk szinte állati sorsban élő gyengeelméjűeket. Helyes volna, ha ezeket az elmebetegeket családokhoz adnák ki ápolásra, melyet az állam fizetne. Így jól járna a család, mely állandó keresethez jut az eltartási költség révén, de az állam is, melynek lényegesen kevesebbe kerülne ez a megoldás, mint az intézeti ápolás. Fontos azonban a megelőzés, vagyis lehetőleg meg kell akadályozni, hogy elmebetegek születhessenek. Itt nagy jelentősége van a vérhaj elleni küzdelemnek és a szesz italok mértéktelen fogyasztása korlátozásának. Fontos az erős és egészséges családok szaporodásának elősegítése, míg a gyengék nagy szaporaságának megakadályozása. Előadása végén előterjesztette a következőket.

Hasson oda a közegészségügy vezetősége, hogy minden község elmebeteget, illetőleg elmeegönggjét felkutattva, azok orvosi kezelés, vagy legalább is orvosi ellenőrzés, gondozás alá kerüljenek. A kórházi vagy elmeintézeti ápolás költségeinek megtérítésére találjon módot. A kihasználható munkaerő igénybevételével al-

Egy kis husvétii öntözés

Ilyen házban laknak a német kisgazdák

kalmat kell adni, hogy maga a beteg is járuljon hozzá az ápolási díjak törlesztéséhez. Az egészséges, értékes elem hatalmas szaporodási lehetőségét segítse elő minden eszközzel. Az értéktelen elemek megerősödését az értékes rovására ne támogassa.

Családvédelmet!

Az ülés legfontosabb tárgyáról *Gesztelyi Nagy László dr.*, gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató tartott előadást. „Családvédelmi körök szervezése falun” volt a címe az előadásnak és a kiváló előadó megrázó színekkel esetelte a falusi családok erkölcsi válságát, amely az arzénnel gyilkoló feleségek, a gyermekeiket elpusztító anyák, szüleiket baltával meggyilkoló gyermekek rettenetes tüneteiben kerül napfényre. A család a nemzet legkisebb egysége és ezek válsága kihat a nemzet sorsának alakulására és a családok pusztulásával a nemzet is végveszélybe dőlhet. Magyarországon a családvédelemmel, — eltekintve egy-két szerény kezdeményezést — sem általánosságban, sem intézményesen nem foglalkoztak a multban. A családvédelmi körök szerepe ma már nemzetmentő és nemzetépítő és mindenki, aki bepillantást nyerhet a falusi életviszonyokba, kell, hogy átérezze az azonnali segítségnyújtás szükségességét. Meg kell erősíteni a családot, nevelni kell az anyát, mert rájuk van bízva a jövő nemzedék. lelki békét kell vinni a falusi családokba, erősíteni kell a valóságos érzést és az egyes felekezettek, amelyek most egymást támadják, inkább gondoljanak arra a sok százezer hitetlenre, akinek lelkét kell elsősorban megnyerni a valláson keresztül. A középosztálynak fontos szerepe, de egyúttal elmulasztathatlan kötelessége törődni ezzel a kérdéssel és

magasabb intelligenciájával hatékonyan közreműködve, világosságot, fényt, derüt és békességet kell a falvak és tanyák családjába bevinni.

Az elhangzott előadásokhoz *Molnár Imre dr.*, a Gyermeklélektani Intézet asszisztense, *Bakodi Aurél dr.*, a Lipótmezei Elmegyógyintézet főorvosa, *Keresztes Gyula dr.*, az Angyalföldi Elmegyógyintézet főorvosa szóltak hozzá, kiegészítve az előadók értékes fejtegetéseit. A családvédelmi körök szervezéséhez *Bodor Aladárné* szölt elsőknek hozzá, ismertette azokat a törekvéseket, amelyek elsősorban a gyermekeken keresztül igyekezzenek a szülőket megnyerni, a családi békét és egyensúlyt helyreállítani. *Pataky Mária dr. kir. tanfelügyelő az iskolán kívüli női népművelést* ismertette és örömmel közölte, hogy az elmúlt évben 454 tanfolyamon 13.500 hallgatónő oktatását végezték, ezenkívül 24.333 alkalommal foglalkoztak csoportosan a gyermekekkel. Szükségességnek tartja, hogy a falusi nők lelkiéletével mélyebben foglalkozzunk és a szociális eszméket előtérbe helyezzük, az egyházak pedig igyekezzenek a női lelkiség kimélyítésére. Fontos e tevékenységeknél a nemzeti öntudat kihangsúlyozása, a népművészet ápo-

40 éve a világot uraló eredeti angol
THE CHAMPION
kerékpárok! havi 20 pengős és saját készítésű kítínó

ROYAL STAR

kerékpárokat 180 pengőért havi 16 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket rendkívül olcsó leszállított gyári árban.

Láng Jakab és fia kerékpár-nagykereskedés
Budapest, József-körút 41. sz.

Kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket!

lása és az egészségügyi vonatkozású feladatok erőteljesebb kiművelése.

Édesanya, léleknevelés, jó könyv

Párniczkiné Szederkényi Anna felszólalásában követelte és sürgette a családvédelem intézményes és társadalmi megszervezését. Elszomorító eseteket sorolt fel, amelyek mind annak a nagy elhagyatottságnak és lelki sötétségnek a következményei, melyben a falusi anyák élnek. Hogyan kívánhatjuk a lelkiileg és szellemileg teljesen tájékozatlan és meghasonlott, sötétben tévelygő anyától, hogy erős és egészséges, testileg és szellemileg kiegyensúlyozott gyermekeket neveljen, amikor a legcsekélyebb ismeretekkel sem rendelkezik. *Elsősorban öt magát kellene megtanítani a legelemibb lelki és testi szükségletek alapelemeire.* Végül elmondta három halálraírtelnak utolsó szavait. Az első így szólt: *Most már csak arról volna szó, hogy meg kellene menteni a lelkünket.* A második: *Jó könyveket kellett volna olvasni.* A harmadik: *Hiába minden, ha nincs jó anyja az embernek.* Felszólalása végén örömeinek adott kifejezést, hogy a *Faluszövetség* ezt a kérdést napirendre tűzte és kérte a vezetőséget, hogyha szerény keretek között is, de kezdje meg a falusi családvédelmi körök szervezését.

Ezután *Tölgyes István dr.*, a *Faluszövetség* ügyvezető-igazgatója köszönte meg az előadássorozaton résztvevő előadók és felszólalók értékes közreműködését és rámutatott arra, hogy ez az értekezlet szervesen kapcsolódik bele abba a hatalmas munkába, amelyet a Faluszövetség másfél évtizede végez; végül ígéretet tett arra, hogy a *Szövetség vezetősége minden eszközzel igyekezni fog az elhangzott értékes elgondolásokat és javaslatokat megvalósítani.*

w. b.

ELADNÉK :

Eladnék vasutól három kilométerre 43 katasztrális hold ingatlant: 3 szobás (konyha, éléskamra), téglából épült lakóházzal, melléképületekkel, szertmentesen. A birtokból 20 hold szántó, 12 hold rét, a többi fiatalos vágós erdő. Válaszbélyeg ellenében birtokleirást küld: *Szabó Kálmán, községi bíró, Kávás, u. p. Zalaszentgyörgy.* Ügynököt nem díjazok.

Eladnék 6 magyar hold területi bolgár kertészetet, esetleg bővíthető s kisebbíthető; kedvező fizetési feltételek; eladnék méheket, mézpergető műlepet és prést; bármikor megtekinthető és átvehető. Cím: *Hack Sándor, Ajka.* Veszprém megye.

IGAZLÁTÓ

A csehországi „Prager Tagblatt“ egy annyira érdekes cikket közöl a magyarok hön szeretett vezérééről, *II. Rákóczi Ferencről*, ami mellett igazán nem mehetünk el szó nélkül. Azt írja többek között ez a derék cseh sajtótermék, hogy a magyarok valami ünnepet ülnek, valami állítólagos Rákóczi Ferenc emlékének, aki azonban nem más, mint az ismert nagyhirű *Bogát Radován* szlovák vezér, Ruszinszko és Szlovenszko felszabadítója, a magyarok, de különösen az osztrákok ellensége, stb., stb.

Hát kérem szépen. Ez már nem is szemtelenség. Ez örültség, illet csak egy tébolydatóltelék vehet papírra. Kényszerzubbonyt erre a menthetetlen, közveszélyes dühöngőre, ha nem tudja, vagy nem akarja tudni, hogy ki volt *felsővadászi II. Rákóczi Ferenc*.

A „Zrinszky és Frankópán“ ünnepegekbe nem szólt bele a magyarság. Pedig nekünk igazán lett volna egy-két szavunk afelől, hogy ki volt *Zrinyi és Frangepán!*

De *Bogát Radován?* Ez már agyrem. Kénytelen vagyok magamat a történelemtudományban járatlannak elismerni, mert ilyen nevű urhoz, pláne, ha ez még ilyen nagy történelmi hős, sajnos nem volt szerencsém. *Rákóczi Ferenc* erdélyi fejedelem a magyar nép fia, ki hősiessé a magyar nép szabadságáért, a magyar állameszméért fogott fegyvert a bécsi udvar ellen. Sőt tovább megyek. Tudnia kellene a „Prager Tagblatt“ cseppet sem tisztelt szerkesztőjének, hogy éppen a szláv álmodók voltak azok, akik 1704-ben Varasdon szövetséget és egyezséget kötöttek *Rákóczi Ferenc* s vele a magyar szabadság ellenségével. *Lépót* osztrák császárral, melynek értelmében 15.000 főnyi hadat szerveztek és küldtek ellenünk. Ez kérem nem költészet. Ez hiteles és okmányokkal igazolható történelmi tény. Ne döngölödzének hát ide, vagy ne lopjanak ilyen örülten arcátlan módon. *Bogát Radován* ur és *II. Rákóczi Ferenc* fejedelem semmi módon össze nem téveszthető valaki és az a mód, amivel ezt a történelmi meghamisítást elkövetni igyekszik a „Prager Tagblatt“ nem hogy gyerekesen naiv, hanem nevetséges és ostoba.

II. Rákóczi Ferenc Zrinyi Ilona és *I. Rákóczi Ferenc* gyermeke volt. Anyja révén a horvátokkal tarthatott valami rokonságot, de ez a rokonság arra volt jó, hogy a varasdi magyar-ellenes egyezmény és felkelés főkolomposai éppen a horvát vezetőelemelekből verődtek egybe.

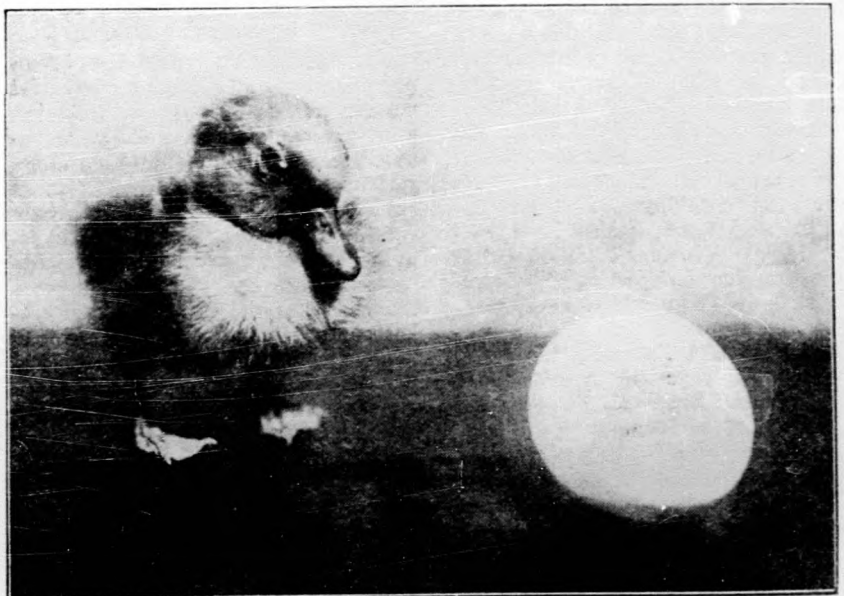
A fejedelem születésétől fogva

anyja oldalán nevelkedett fel a gyászos végű munkácsi vár feladásáig, mikor testvérjével, Juliával, együtt Kolonics gyámsága alá került. Rákóczit mindenáron osztrák jezsuita atyának szánták. De az ifju nem felejtett. Jól emlékezett hősléki anyjára, Zrinyi Ilonára, későbbi nevelőatyjára, vitéz Thököly Imrére, a kurucirályra. Hiszen ő, mint gyermek ott járt-kelt a munkácsi sáncon és biztatta a várvédőket. Hiszen öröklük irta hős anyja Thököly Imrénék: „...*Senki sem engemet, sem két gyermekemet megijedt állapottal bizony nem látta, valasint eleim, ugy voltunk készek fejünk fennálltáig a várat megtartani életünk letételével. Lássá immár, kikkel tett fel az ellenség, ha asszonyember vagyok is. Munkácson meg mertem várni őket, vigyék hírét máshová is.*“

Alig várta *Rákóczi*, hogy kiszabadulhasson a fogságból, menten Sárospatakon termett. Itt látta aztán népének leirhatatlan nyomrát, jobbágyainak állatosát, a fosztogatást, a zsarnokságot... Megrakva minden vár osztrák zsoldosokkal, akiket a már mindenéből kifosztott, agyonnyomorgatott magyarságnak kellett eltartani. És jaj volt, aki ellenkezett. Fej- és jószágvesztés! Ezek és ezek váltak koldussá, kifosztottá, országút vadjává. Igaz, néha egy, két, három zsoldos életébe került egy-egy erköcsi, vagy más természetű rablás, de a tettes többé nem mert tanyáján maradni. Elbujdosott. Elnéptelekedtek a falvak, kihültek a tűzhelyek, rom és pusztulás, halál és dögvész ült tort a kiszitt, letaposott magyar ugaron. Tele voltak a rengeteg erdőbujdosókkal, a véres, szomorú ég jajjal és átokkal.

Rákóczi Ferenc, a nagy ösök unokája, egy percig sem tétovázott. Szó-

vetkezett a Felvidék földesurával, *Bercsényi Miklóssal*, és segítséget kért a francia királytól, de elárulták és 1701-ben, április 28-án, sárospataki várában elfogták. Innen Bécsbe hurcolták s mint lázadót halálra ítélték. Bécsújhely várából, honnan anyai nagyapját, Zrinyi Pétert, viték vesztőhelyre, a császár és a kamarilla legnagyobb felsülésére, megszökött. Lengyelországban aztán találkozott többi barátaival, többek közt az időelőlt odamenekült *Bercsényi Miklóssal* és onnan előkészítve a forradalmat, 1703 tavaszán a vereckei szoroson a hozzá szökődött bujdosók és a magyar szabadságért fegyvert fogott hadak élén betört Magyarországra. A megzendült tárogató zavára tódult *Rákóczi* szűzmáriás piros zászlaja alá az elnyomott nép. Biborlott az ég alja Lengyelország felől. *Rákóczi* tengerré dagadt serege egymásután aratta a szebbnél szebb diadalokat a császári seregek felett és foglalta el tőlük a várakat. Csakhamar egész Magyarország kezébe került. Híres generálisai és tisztjei: *Bezerédy, Jávorka, Vak Bottyán, Ocskay László, Beéry Balogh Ádám, Esze Tamás, Ebeczky István, Csajághy, Lóczy* és sok mások beirták nevüket a magyar szabadság fényes történetkönyvébe. Erdélyt is elfoglalták a kurucok. A vitéz erdélyi rendek 1704-ben Kolozsvárt Erdélyország fejedelmévé választották *Rákóczit*. 1705-ben Magyarország vezérő fejedelmévé a magyar rendek. Mulhatatlan és nagy-szerű diadalai után a felszabadított magyar nép 1707-ben *Ónodon* megkínálta a magyar koronával, de a szabadság Vezére azzal háritotta el magától ezt a legnagyobb kitüntést, hogy „nem a koronáért, hanem a szabadságért harcoltam“.

Vajjon mire gondol ez a kis kacsa a husvéti tojás előtt?

Azután halványodni kezdett a kurucok csillaga. A francia király megtagadott minden segítséget *Rákóczi-tól*. *Ocskay* elárulta. És még többen. Seregében kiűtött a pestis. Menindult az összeomlás. A széthulló rongyos sereg Trencsénél, majd Romhányánál vezetés vereséget szenvedett. Mindenek végezetül *Károlyi Sándor* gróf kuruc vezér 1711-ben a nagymajtényi sikon 12.000-re apadt kuruc seregével lerakatta a fegyvert és miután letette az esküt a labancok kezébe, felszólította seregét, hogy lépjenek be a császár szolgálatába. A jó kuruc vitézek közül sokan leszurták lovaikat, majd maguk is kardjukba dőltek. A többi szerte bujdosott, menekült a „pro libertate” rongyolt zászlóival az erdős Kárpátok felé, a nagyságos fejedelem nyomába, aki ugyanazon az uton, ahol 1703

dicsőséges esztendején bejött Magyarországra Krasznahorka várán túl, a vereckei hágón át, örökre elhagyta szeretett hazáját, amiért családi boldogságát, vagyonát, mindenét feláldozta.

Ugy halt meg számkivetésben Törökországban, a Márvány-tenger partján, 1735 április 8-án. Zágóni *Mikes* Kelemen, a fejedelem iródiákja és udvari költője siratta el, aki túlélt nagy *Bercsényi* Miklós és valamennyi bujdosó magyar halálát...

A kegyeletes magyarság a szent hamvakat hazahozatta. *Rákóczi Ferenc* hamvait Kassán, *Bercsényi Miklós* hamvait Késmárkon helyezték nyugalomra. De vajjon nyugodtan alszik-e a rab magyar földben a szabadság földreszállt istene...?

„Gyöngye violának letörött az ága.”

SZÁMADÓ ERNŐ

Juniusban háztartási versenyt rendez a Faluszövetség

Emlékezetes, hogy az elmúlt évben a Faluszövetség által rendezett országos és nemzetközi Háztartási Serlegverseny milyen nagy dicsőséget hozott Magyarországnak, mert őt nemzet közl a magyar versenyző lett a győztes és nyerte el a földmivelésügyi miniszter által felajánlott hatalmas ezüstszerleget és a legjobb háziasszony címet.

A Faluszövetség tudatában van annak, hogy a gazdasági és háztartási ismeretek terjesztése szempontjából az ilyen versengések mennyire fontosak, éppen ezért elhatározta, hogy ebben az évben is megrendezi a versenyt. Ez ügyben április hó 12-én a Szövetség értekezletet hívott össze, melyen dr. *Schandl* Károlyné elnökolt. Az értekezleten résztvettek a vallás- és közoktatásügyi minisztérium képviselőiben *Nevelős* Gyula miniszteri tanácsos, a földmivelésügyi minisztérium képviselőiben *Suhayda* Tibor gazdasági szakfelügyelő; továbbá *Kemény* István, *Fallenbüchl* Tivadar gazdasági iskolai igazgatók, *Patáky* Mária dr. tanfelügyelő, *Némethy* Rózsa dr. szaktanár, *Barótiné Stégnüller* Mária, *Kirchner* Béláné, vitéz *Pécsváry-Hermann* Miksáné, *Leheti* Antalné, dr. *Tölgyes* Istvánné, *Wieser* Béláné, *Kovácsné Tüdös* Ilona és *Darányi* Etelka. A Faluszövetség részéről *Krudý* Ferenc ügyvezető-alelnök, országgyűlési képviselő, *Tölgyes* István dr. ügyvezető-igazgató, *Wieser* Béla titkár és *Kánya* Teréz vettek részt az értekezleten. A Vasárnap képviselőiben *Mayer* Emil szerkesztő jelent meg.

Schandl Károlyné elnök megnyitószavai után *Wieser* Béla titkár terjesztette elő jelentését. *Suhayda* Tibor szakfelügyelő közölte, hogy a földmivelésügyi minisztérium a Szö-

vetség előterjesztésére résztvesz intézeteivel a versenyen és megfelelő anyagi fedezetről is gondoskodik. Ugyancsak felterjesztéssel fordult ez ügyben a Szövetség a kultuszminisztériumhoz és a székesfővároshoz. Letárgyalta ezután a bizottság a versenypontokat és az országos verseny időpontjait június hó 15—20-át, helyül pedig a *putnoki m. kir. felső leánynevelő iskolát* jelölte ki. Egyben elhatározta, hogy az országos verseny győztesét kiküldi *Bruxellesbe*, a július hó 29—30-án rendezendő IV. Nemzetközi Háztartási Serlegversenyre. *Nevelős* Gyula miniszteri tanácsos azt javasolta, hogy a Szövetség az országos versenybe kapcsolja be az összes gazdasági és háztartási irányú iskolákat. A bizottság az előterjesztést egyhangulag elfogadta.

A Faluszövetség vezetősége örömmel állapította meg, hogy a háztartási verseny gondolatát úgy a hivatalos, mint a társadalmi szervek a legnagyobb megértéssel fogadták és támogatják. E versenyek révén mind szélesebb körben népszerűsíti a Szövetség a gazdasági és háztartási ismereteket és a kis falusi háztartásokba is célszerűséget visz be, hogy a rendelkezésre álló csekély anyagi erőket okserűen felhasználva jobb és könnyebb megélhetést biztosíthassanak maguknak a falusi családok.

A verseny előkészületei, természetesen, már megkezdődtek.

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kladófiatala:

Budapest,
D., Báthory-utca 24

SZÖVETKEZETI ÉLET

„A hitelszövetkezeti ügy Magyarországon és a külföldön”

— Wanke Gusztáv könyve —

A husvétii könyvpiacnak igen értékes és figyelemreméltó eseménye *Wanke* Gusztávnak, az Országos Központi Hitelszövetkezet elnöki osztálya főnökének most megjelent könyve, mely a *hitelszövetkezeti ügy Magyarországon és a külföldön* cím alatt kitünő ismertetést adja a magyar agrárélet egyik legfontosabb intézményének, az OKH-nak és a kötelekébe tartozó hitelszövetkezeti hálózatnak s egyben beható tanulmány tárgyává teszi a fontosabb külföldi hitelszövetkezeti szervezetek fejlődését, működését és belső felépítését is. A 145 oldalra terjedő munkához *Schandl* Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója irt előszót s ebben a könyvet „nemcsak a szövetkezeti eszme lelkes híveinek és nagyszámu művelőinek ajánlja melegen figyelmébe, hanem midazolnak is, akik a magyar agrárszociálpolitika iránt érdeklődnek s tisztában akarnak lenni a hitelszövetkezeti mozgalom múltjával, eredményeivel és jövő feladataival.”

Wanke Gusztáv régi, kiváló és közismert munkása a magyar szövetkezeti szakirodalomnak s legújabb munkájával is tanubizonyoságot adta annak, hogy nemcsak a gyakorlati szövetkezeti munka, de a tudomány és elmélet terén is teljes jártassággal bír s ezuttal is — mint minden irásában — a legnagyobb lelkiismeretességgel, gondossággal s a vonatkozó anyag bőséges feltáráásával tárgyalja a hitelszövetkezeti szervezkedés nagyjelentőségű problémáját. Az értékes könyv elsősorban a magyar agrár- és hitelszövetkezeti mozgalom történelmi előzményeivel foglalkozik s azokat a küzdelmeket vázolja, amelyeket a magyar gazdatársadalom a múlt század hetvenes és nyolcvanas éveiben az egész Európát elborító agrárválság ellen folytatott. Foglalkozik *Károlyi* Sándor grófnak, a magyar szövetkezeti mozgalom nagy uttörőjének szerepével és működésével, majd áttér az OKH megalapítására és a hitelszövetkezetek békebeli fejlődésére. A továbbiakban részletesen ismerteti a könyv azokat a veszteségeket, melyeket a trianoni békekötés és az inflációs pénzromlás okozott a hitelszövetkezeti élet területén s érdekesen vázolja azt az újjáépítő és rekonstrukciós munkát, amely a magyar pénzürték stabilizációja után az OKH irányítása mellett megindult.

Különös figyelemre tarthatnak számot a könyvnek azok a fejezetei, amelyek a német, francia, román, bolgár, olasz, finn, egyiptomi és indiai hitelszövetkezetek működését is-

merteti és amelyek elsősorban azt bizonyítják, hogy a külföldi országokban az államok mindenütt kötelességüknek tartják az eredményes gazdasági és szociális politika érdekében a hitelszövetkezeti mozgalom erőteljes anyagi és erkölcsi támogatását.

A kitűnő könyv végül foglalkozik a magyar hitelszövetkezeti mozgalom jövő feladataival, rámutat a szövetkezeti csucsintézmény kiépítésének

szükségességére és részletesen tájékoztatást nyújt a megoldás módjairól felől.

A kötet, melyet a magyar élet kérdéseivel foglalkozó közvélemény bizonnyára nagy érdeklődéssel fog fogadni, a szerző kiadásában jelent meg s egy példány ára portóköltséggel együtt 4 pengő és 30 fillér. Megrendelhető a Vasárnap kiadóhivatalában a pénz előzetes beküldése mellett.

urak, parasztok, öregek, gyerekek számlálhatatlan sokasággal felkeresték.

Ennek az egyszerű harisnyás-székelynek azonban most უjabban nincs kedve gyógyítani, mert a doktorok már kétszer is meghurcoltatták „kuruzslásért“, noha Zsiga bátya „Isten áldásának“ nevezi a titokzatos tudományát, melyért ez az érdekes öreg székely soha el nem fogadott pénzt. Egy száz orvos ámdé most nagyban kerülgeti Bajka Zsigát, már 15 hold földet ígért, ha átadja neki a veszettség elleni gyógykezelésnek ezen a Pasteur-féle oltásnál sokkal egyszerűbb találmányt és a sir felé hanyatló ezen ősi nagy titkot. Oh, mert nemcsak a földje, lelke is kincsekben gazdag a székelynépnek!

A veszettséget gyógyító Bajka Zsiga-bácsiról

Régi igazság, hogy füben-fában és virágban tömördek az orvosság. Am a fű, fa és virág balzsamait nem mindig ismerik, vagy akarják elismerni a patikusok és az egyébként tudós orvosok. Pedig illik ezekre a dolgokra is Luther Márton bölcs gondása, hogy:

„Egy doktor meg egy paraszt mindig többet tudnak, mint egymagában bármely tudományos doktor“.

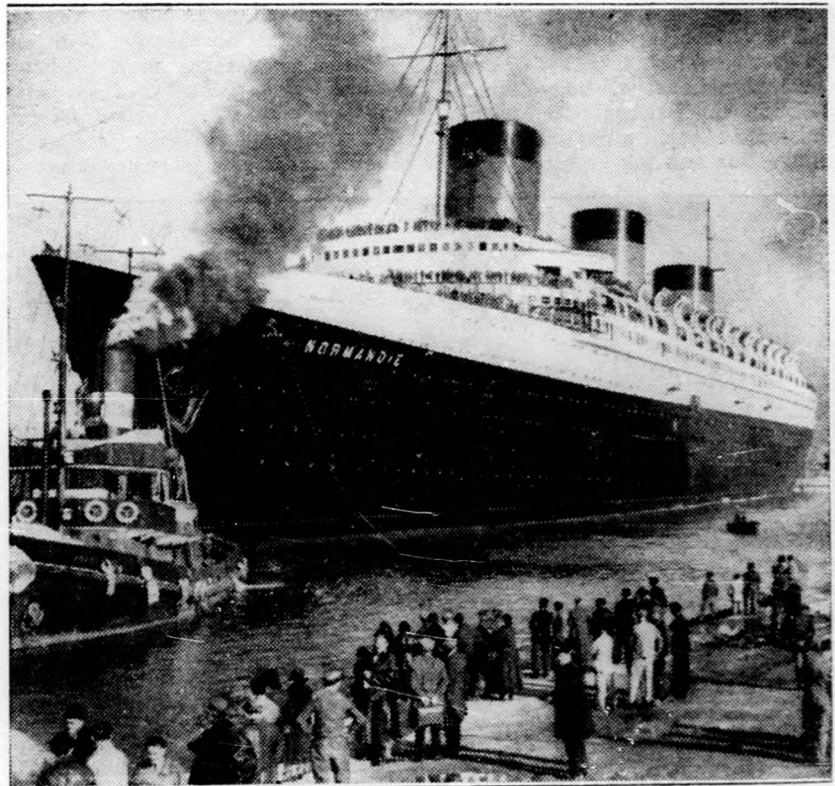
Falusi családoknál, pásztorokó embereknél századokon át öröklődnek, fennmaradnak különféle sikeres gyógyító tudások és orvosságok, noha kuruzslóknak bélyegzik az ilyeneket. Ritkán éri el közülök az olyan elismertetést, mint Priznicz, a vízgyógy-mód feltalálója. Egyszerű paraszti ember volt, de a „priznic-kúrával“ máig gyógyítanak az orvosok. Fennmaradt a hírneve annak az alföldi egyszerű juhásznak, aki bugyli-bicskával száz és száz szürke szemhályogot szerencsésen „operált“. S már a francia Pasteur orvos-professzor veszettség elleni ojtó-szérumjának feltalálása előtt itt Magyarországon is századok előtt gyógyították örökölt titkos szereikkel a veszett kutya harapás által okozott veszettségi kórságot. Egy nánási hajdu nemes ember, bujdosó Sárny Péter halálos ítélet alól menekült meg, királyi jutalomban részesült és a nánási hajduk hadnagya lón, miután titkos szereivel és tudásaival meggyógyította s a veszettségtől megmentette Mária Terézia királynő drága, nagy vadászkutya farkját.

Most Erdélyben emlegetnek ilyen veszettség-gyógyító „tudós embert“. A Székelyföldön, Alsó-Csernyátonban lakozó, 69 éves Bajka Zsiga bá' ez. A 30 évvel ezelőtt az akkor elhunyt apja adta át neki ezt a titokzatos tudományt. Az öreg néhai Bajka egy lécfalvi öreg gyógykovácsból kapta ezt. Akkor mutatta meg, amikor egyszer veszett juhokat kuráltak. . . A Bajka Zsiga bátyánk néhai apja aztán tovább ment, embereken is megpróbálta — teljes sikerrel. Maga Zsiga bátya 30 évig háborítatlanul gyógyított. A beteg embert hozó szekerek úgy állottak nála, mint a városi orvosok udvarán és gangjában. Dühödtséget kapott emberfia

nem is távozott tőle „megkurálatlanul“. Marhát, juhot, embert, mindent kurált, csak kutyát nem, mert — szerinte — ha a kutyát megmarta a „dühös“, le kell löni. Ezt nem vállalja. Egyszerre 30 megmarta juhot is meggyógyított egytől-egyig. Ugyanígy gyógyít marhát, disznót. Az embereket kurálni még a legkönnyebb, ha „idejibe“ történik. Az embereknél rögtön látszik, hogy melyik lobbán, melyik mérsékelt, s esment, melyik lassu. A lobbán természetünek elég volt kurálni a sebet, de a lassúnál már be is kell nyulni a nyelv alá . . . Melyiknek így, melyiknek úgy! Ammán természetadta. Zsiga bátya, ha csak benézett a nyelv alá, már tudja a módját. Az egyik volt betegje elárulta, hogy akik megitták az öreg Zsiga által elnevezett „dühös kávé“, soha fordult elő, senkivel sem történt baj, pedig 30 év alatt

Április 25-én választ elnököt az Országos Mezőgazdasági Kamara

Ismeretes, hogy a földművelésügyi miniszter az Országos Mezőgazdasági Kamara mult év december 20-án megtartott elnökválasztó közgyűlését megszeméltette és a kamarát új közgyűlés tartására hívta fel. A közbejött országgyűlési választások miatt az elnökválasztó közgyűlés határideje kitolódott. Értesülésünk szerint április hó 12-én megtörtént a döntés az új közgyűlés összehívását illetően. Az eddigi tervek szerint az Országos Mezőgazdasági Kamara új elnökválasztó közgyűlése közvetlenül húsvét után, április 25-én ül össze.

Az új francia óriásgőzös: „Normandie“, amely ezidőszereint a világ legnagyobb személyszállító hajója

NEMZETGAZDASÁG

Megszűntek a minimális buzaárak

A magyar kormány február hó elején kelt rendeletével április hó 10-ével hatályon kívül helyezte az állomásonként megszabott minimális buzaárakat. Az oka ennek a rendelkezésnek — amint azt a *Vasárnap* már megírta — az volt, hogy ezzel szárnyát szegje az egészségtelen, sőt káros buzaspekulációnak, amelyet a törvényesen meghatározott minimális árak pillanatnyilag lehetővé tettek. Már annak idején jeleztük, hogy az országban levő készletek mellett a minimális árak megszüntetése nem fog nagymértékű árleromlást jelenteni és helyeseltük a kormány előrelátó intézkedését. Most már az új értékesítési idény előtt állunk. Meg kell állapítani, hogy a minimális árak rendszere csak az elmúlt értékesítési évben kötött nemzetközi római megállapodás alapján volt lehetséges és ennek a megállapodásnak az eredménye arra kell hogy indítsa a magyar kormányt, hogy *ugyanazt az értékesítési rendszert tartsa fenn az elkövetkező gazdasági évben is*. Ismét azt a célt kell követni, hogy buzafeleslegünket minél előbb és megfelelő áron helyezzük el a külföldön s ebben az esetben magától értetődő az, hogy a *belföldi árak megszabása és fenntartása sem okoz nehézséget*. A már megindult külföldi kereskedelmi tárgyalások jelenlegi állásából is azt láthatjuk, hogy a tavalyi értékesítési rendszer fenn tartható lesz s ezáltal mezőgazdaságunk egy újabb eredményes gazdasági évet remélhet. A tavalyi év eredménye mutatja azt is, hogy semmiféle monopolisztikus értékesítési rendszerre szükség nincs s arra valószínűleg sor sem fog kerülni.

15.8 millió pengő kiviteli többlettel zárult az első negyedév külkereskedelmi mérlege. A *Központi Statisztikai Hivatal* jelentése szerint az első évnegyed külkereskedelmi mérlege 15.8 millió pengő kiviteli többlettel zárult. A jelentés azt is mutatja, hogy mezőgazdasági cikkekinkért általában lényegesen magasabb árat

értünk el, mint a megelőző évben.

Megkezdődtek Bécsben a magyar-cseh gazdasági tárgyalások. A magyar-cseh gazdasági tárgyalások *Schlick* István dr. miniszteri tanácsos vezetésével mellett megkezdődtek a bécsi magyar követségen. A tárgyalások eredményéről jelentést még nem adtak ki.

Egy jó harci kakas 1000—1500 pengőbe kerül

Kakasviadalok Spanyolországban és Délamerikában

A spanyol bikaviadalokról mindenki hallott, de annál kevesebben tudják, hogy a spanyoloknak és Spanyol-Amerikának van még egy másik épp olyan népszerű és éppen olyan véres szórakozása is, mint a bikaviadalok: a *kakasviadal*.

Spanyolországban leginkább a déli részeken terjedt el ez a sport, amely tulajdonképpen nem is spanyol eredetű, hiszen már Krisztus születése előtt ötszáz évvel is ismerték és igen sok helyütt hódoltak ennek a kegyetlen és idegekre menő szórakozásnak. Az azonban bizonyos, hogy a spanyol felfedezők vitték át Amerikába és ott, ahol még ma is spanyol a lakosság, tehát az ugynevezett latin Amerikában, minden törvényes üldözés és tilalom ellenére is még a felvilágosított huszadi században sem sikerült kiirtani ezt a barbár szórakozást.

Mert az amerikai államok már régen rájöttek arra, hogy nemcsak kulturális, de társadalmi szempontból sem engedhető meg, hogy a nép kakasviadalokkal szórakozzék. Nem engedhető meg azért, mert a harci kakasok *hihetetlenül vad és véres küzdelme csak még jobban felpisztítja a spanyol lakosság amugy is túlságosan tüzes temperamentumát*, de

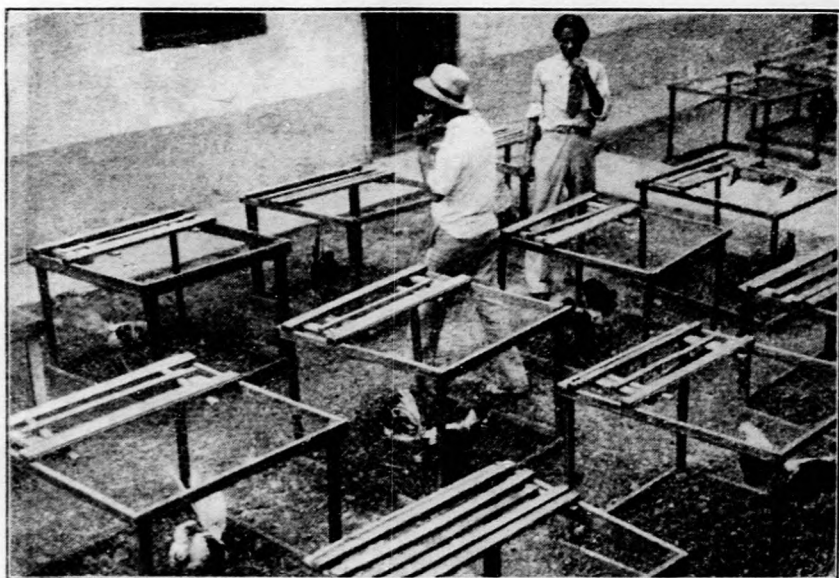
emellett a kakasviadal nemcsak nézni való, hanem fogadásokat is kötnek, még pedig hihetetlenül nagy összegekben, úgy, hogy ezeknek a sporteseményeknek az erkölcsi hatása semmiben sem marad el a mi üldözött és rejtőzködő titkos kártyaklubjaink hatása mögött.

Aki életében ilyen kakasviadalt látott, az sohasem fogja elfelejteni. A két feldühödött szárnyas olyan harci kedvvel rohan egymásnak, olyan kieméletlenül vágják egymásba kemény csőrüket és karmaikat, hogy ugyszólván pillanatok alatt *elhomályosítják a porondot a szerterepülő tollak és a két kakasból csakhamar két vérző, dühödten vagdalkozó huscafut lesz*. A küzdelem döntő pillanata rendszerint akkor következik be, amikor az *egyik kakasnak sikerül csőrével a másik szemét kiütnie*. A vak állat természetesen alig tud már védekezni, nem tud kitérni a feléje irányuló csapások elől, csak össze-vissza kapáldozik, mert még akkor is tovább küzd, de nem tudja megakadályozni, hogy *győzelmes ellenfele most már könnyen meggyilkolja*.

Az ilyen küzdelem mindig addig tart, amíg az egyik kakas élettelenül marad a porondon. Képzeljük el már most az ilyen kakasviadal közönségét, az izzó spanyol vagy délamerikai nap alatt élő temperamentumos népet. Ahol a férfiak kezében ugys nagyon könnyen áll a tör vagy a pisztoly, ahol az embereknek amugy is a legfőbb szórakozását, sőt igen sokuknak életcélját és foglalkozását a játék képezi, s be fogjuk látni, hogy milyen helyes az a törvényes intézkedés, amely ezt a barbár, izgató szórakozást eltiltja.

De hiába szigorú a törvény, hiába büntetik meg súlyosan azokat, akik kakasviadalokat rendeznek, vagy azokon mint nézők résztvesznek, hiába a rendőrség minden ébersége, hogy az ilyen harci kakasokat tenyésztő farmereket kikutassák, *ez az iparág kiirthatatlannak látszik*.

Különösen *Kubában* még ma is sok farmer foglalkozik *harci kakasok* tenyésztésével. Nagy hozzáértést igénylő mesterség ez, nehéz kiválógatni azokat a fajtákat, s a fajták-

Harci kakasokat tenyésztő telep.

ból azokat a példányokat, amelyek megfelelő nevelés után alkalmasak lesznek arra, hogy a porondon megfeleljenek.

Sokkal bonyolultabb ez, mint a versenylovak tenyésztése, hiszen ezeknél alkalma van a tenyésztőnek tenyésztete számára megfelelő apa- és anyaállatokról gondoskodni, míg itt nem áll rendelkezésre olyan anyag, ami a tenyésztőt vezethetné. A kis kakasok közül csak úgy szemre választhatja ki a tenyésztő azt, illetőleg azokat, amelyeket alkalmasnak talál arra, hogy harci kakasokká nevelje s ebben a választásban bizony csak a megérzésére támaszkodhatik.

Ezeket a kakasokat természetesen nem nevelheti szabadon a baromfiudvarban, mert az igazán harcias példányok már a nevelés ideje alatt egymást pusztítanak el. Nagy, szelős drótketreczekben tartják ezeket a kakasokat és nagyon kell ügyelni arra, hogyha szabadon bocsátják őket, akkor ez egymástól gondosan elkülönítve történjék. A táplálásuk is egészen különleges és az egész nevelés, ápolás mind azt az egyetlen célt szolgálja, hogy *annakidején megállják a helyüket az ellenféllel szemben.*

Veszélyes mesterség a harci kakasok tenyésztése; ha a rendőrség rájön, nemcsak súlyos büntetést jelent, hanem az egész kakasállományt elpusztítják; de azért mégis sokan foglalkoznak vele, már csak azért is, hiszen *egy jó harci kakas ára még a mai rossz viszonyok között is eléri a mi pénzünkben az 1000—1500 pengőt.*

Féláru vasuti kedvezmény a Budapesti Nemzetközi Vásárra

A Budapesti Nemzetközi Vásár ebben az évben engedélyt kapott arra, hogy utazási kedvezménye teljes egy hónapig maradjon érvényben. A Vásár a magyar vasutakon és a MAVART vonalain április hó 23-tól május hó 23-ig nyújt 50 százalékos kedvezményt. A dunai hajózási vállalatoknál ugyanez a kedvezmény már április 19-én kezdődik és május 31-ig tart.

A Budapesti Nemzetközi Vásár idegenforgalmi szezonja tehát a húsvétot követő kedden kezdődik és részben az Áldozó-csütiörtököt megelőző szombati, részben május 31-ig tart. A kedvezmények igénybevételéhez vásárigazolvány kell, amely a Vásár képviseleténél és a különböző érdekviseleteknél, vagy pedig a menetjegyirodák kirendeltségeinél szerezhető be. A Nemzetközi Vásár vezetősége két különböző belföldi vásárigazolványt bocsát ki. Az egyik olcsóbb, 1,80 pengőbe kerül, de viszont csak a Budapesttől legfeljebb 80 km távolságra eső állomásokról érvényes. A Vásár által kibocsátott másik belföldi típus az eddig is használatban volt 2,80 pengős vásárigazolvány, melynek érvénye viszont az egész ország területére szól. Az igazolvány belépőjegyül is szolgál a Vásár területére.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Töri a fejét

sok gazda, hogy honnan vegyen elő pénzt műtrágyák vásárlására. Mert hiszen ma már mindenki tisztában van azzal, hogy — miképp az állatnak takarmányt kell adni — a növények fejlődéséhez is szükségesek bizonyos anyagok, melyeket növényi tápanyagoknak szoktunk nevezni. A növényi tápanyagok közül csak a nitrogén, a foszforsav és a káli azok, melyekben a talaj szűkölködni szokott. Ezeket kell tehát elegendő mennyiségben a talajba bevinni s akkor bőséges lesz a termés.

De nemcsak amütrágyák útján lehet ezeknek az anyagoknak mennyiségét növelni, hanem az istállótrágya útján is.

Istállótrágya és istállótrágya közt igen nagy a különbség. A jól kezelt istállótrágya értékét egy nagy állat (például egy tehén) után 95—100 pengő értékűnek számítjuk, ha a benne levő anyagok értékét a műtrágyák árából számítjuk. Ezzel szemben a rosszul kezelt trágyából annyi növényi tápanyag hiányzik, hogy alig ér 50 pengőt.

Egy év alatt egy nagy állat trágyájának megfelelő kezelésével tehát annyit nyerünk, mint amennyit 50 pengő értékű műtrágyában.

Miben álljon tehát a kezelés?

Készítsünk agyagfenekű trágyatelepet. Az agyagot jó erősen dögöljük le és lehetőleg vegyük körül kőfallal, hogy a ganajlé ne tudjon elfolyni, vagy a talajba beszivárogni, mert ez a folyadék a trágya leg-

becesebb része. A telepre nap-nap után kihordott trágyát teregessük szét és állatainkkal tiprassuk le. Ha nyáron nagyon kiszárad, locsoljuk meg vízzel. A tipratás és a nedve sentartás által megakadályozzuk azt, hogy a nitrogén a levegőbe elillanjon.

Ha trágyatelepiünk megtelt, akkor vagy a kihordás után azonnal szánt-suk alá, vagy pedig rakjuk le földünk végébe egy halomba (szarvasba), de itt is tiporjuk le igen alaposan, majd rakjunk rá földet és ezt lehetőleg sározzuk be, hogy levegő se jöhessen ki a „szarvas”-ból.

A ganajlé elfolyásának megakadályozása, a tipratás és nedvesentartás tehát a jó trágyakezelés feltételei. Aki ezt 1—1 tehén vagy ökor után végrehajtja, az annyit ért el, mintha 50 pengő árán műtrágyát vásárolt és szórt volna szét földjén.

A gyümölcsfák nyári permetezése

fontos munka, ezt tudja minden gazda. Ujabbab azonban annyiféle jó tanácsot adnak jobbról és balról, hogy alig lehet benne kiigazodni.

Ezért bizonyára szolgálatot tesszünk olvasóinknak, ha a gyümölcsfák nyári permetezésének rendjét itt röviden összefoglaljuk.

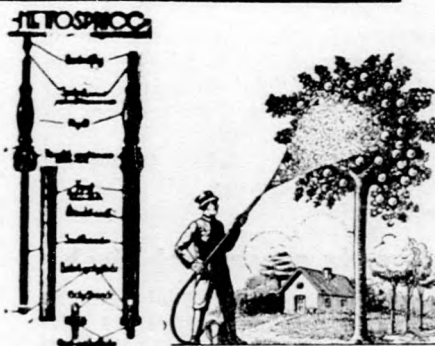
Mindenféle gyümölcsfát rügyfakadás és virágzás közt áztatásszerűen, azaz bőségesen, meg kell permetezni 1 százalékos bordói lével. (Ez tehát az első permetezés.)

Az alma- és körtefákat közvetlen virágzás után, azaz a virágszirmok hulladása közben, ködszerűen meg kell permetezni olyan 1 százalékos bordói lével, amelynek 100 literjében feloldottunk ¼ kg arzéntartalmu szert, például arzolat vagy darsint. Ezen permetezést 10—12 nap mulva megismételjük, majd 10 nap mulva tisztán csak ezzel permetezzük be az alma- és körtefákat. További 10 nap mulva pedig megint arzénes (¼ kg) bordói lével (1 százalékos) végezzük a permetezést.

Szilva-, ringló-, cseresznye- és meggyfát közvetlen a virágzás után és ezt követően két hét mulva 1 százalékos bordói lével permetezzük. Természetesen rügyfakadás és virágzás előtt, mint mindenféle gyümölcsfát, ugye ezeket is bőségesen meg kell permetezni bordói lével, mint ezt fent jeleztük.

Dió, mogyoró, ribizke és málna csak közvetlen a virágzás után és ezt követően két héttel kapnak 1 százalékos bordói lével való permetezést. (A rügyfakadást követő permetezés elmarad.)

Kajszi-, őszibarack és mandula

Szetszedve Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunélküli gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrozés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szetszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

ugyancsak kap rügyfakadás és virágzás közt 1 százalékos bordói lével való permetezést, de a virágzást közvetlenül követő és ezután körülbelül két héttel következő permetezést e fák-nál nyári higitású mézskénlével kell megadni.

Hogyan készül

a mézskénlé?

Főzésre alkalmas, lehetőleg 20 liternél nagyobb (vas) edényben megoltunk 1 kg jómínőségű égetett meszet 2—3 részletben hozzáadott 2 liter vízzel. A megoltott mészhöz aztán részletekben hozzákeverünk 2 kg kénport (kénvirágot), majd 8 liter vizet adunk hozzá. Az egészet jól összekeverve, a keverőn megjelöljük, hogy milyen magasságig ér a folyadék. Azután a keveréket felforraltjuk és a forrástól számítva egy óráig forrásban tartjuk, miközben az elpárolgó vizet a keverőn alkalmazott jelzés figyelembevételével időnként (körülbelül 5—10 percenként) pótoljuk. A forralásnál vigyázni kell arra, hogy a habzó forró folyadék ne kerüljön a vele dolgozó szemébe, arcára vagy kezére, mert erősen maró hatású. A forralás befejezése után vízzel pontosan kiegészítjük az oldatot az eredeti térfogatra és lehűlés után vagy a permetlé készítésére használt edénybe, vagy az eltartásra alkalmas fa-vagy üvegedénybe szűrjük. A mézskénlét 2—3 napnál hosszabb ideig levegőn hagyva, bomlás nélkül eltartani nem lehet, ezért mindig frissen kell készíteni, vagy pedig egy napon belül fel kell használni. A mézskénlé elváltozását, illetve hatásának csökkenését egy akadályozzuk meg, hogy a töményoldatra egy ujnyira vastagon olajat vagy zsírt öntünk, amely rajta rétegesen megmarad. Teletöltött, jól eldugaszolt üvegedényben, fa- vagy vashordóban is eltartható. A kapott tömény mézskénléből, ha 25 liter 80 liter vízzel higitunk, téli permetezésre alkalmas permetlevet nyerünk. (Téli higitású oldat.)

A tavaszi és nyári permetezéseknél a tömény mézskénlé törzsoldatának sűrűségét okvetlenül Baumé-fokméréssel* kell ellenőrizni, mert ha a higitást nem pontosan végezzük, ugy a fa lombzatát könnyen leperzselhetjük. Az alábbi két számsor közül az első számsor a Baumé-fokmérő által mutatott fokot tünteti fel, amelynek a megfelelő fokánál a második számsorban található szám mutatja, hogy 1 liter tömény mézskénlét hány liter vízzel kell higitani. Pl. ha a Baumé-fokmérő azt mutatja, hogy az elkészített tömény törzsoldatunk 20 fokos, úgy abból 1 liter 39½ liter vízzel kell higitanunk, hogy a nyári permetezés céljaira megfelelő higitású mézskénlé oldatot nyerjünk.

Ha a törzsoldat például

16	Bé-fokos,	akkor minden literjéhez	30 lit.
20	"	"	40 "
25	"	"	55 "
30	"	"	72 "
35	"	"	90 "

közönséges vizet adunk. (Nyári higitású oldat).

Szőlővesszők

helyes elvermelése

Többek panaszára, közöttük Rédey István kérdésre (Tiszaföldvár-szőlők) közöljük, hogy a rendszeres megszedett és átválogatott vesszőket leg-helyesebb 50-es csomókban összekötni fűzvavesszővel, eléggé lazán, majd hosszukba mély gödröket ásva, melyekbe a vesszők állítva elférnek, egymás mellé sorba berakjuk a köteget kissé ferdén. Ezután betemetjük finom nedves homokkal a kivekét, hogy a homok a vesszők közé férközzék. Így elrakva, nem fordul elő penészedés és szuvasodás. A vesszőkötegek tetejét beszórjuk szintén homokkal és hagyunk bizonyos távolságokban egyéb közönséges vesszőnyalábokból ugynevezett szuszogót, nehogy a vesszők befülledjenek. Ezeknek a földszinten felül kiálló kötegeknek az a hivatásuk, hogy bizonyos mennyiségű levegő juthasson a lent elásott vesszőkhöz. E kötegeket is körül berakjuk homokkal, csak a tetejük maradjon szabadon.

A vesszők szuvasodása a tőkében akkor tapasztalható, ha öreg, kivénült tövek vannak a szőlőben, melyek már nem tudják kellő erővel felnevelni a vesszőket.

Ez ellen más orvosság nincs, mint átoltatni a tőkéket, vagy kidobni és újat ültetni helyükbe.

Jó tanács! Gyenge, kevéssé trágyázott szőlőinket ne metszük hosszú csapásra, ne hagyjunk szálvesszőt, mert a gyenge tő nem képes a fűrtöket kellően beérlelni, felhizlálni és így silány termést, rossz, gyenge bort kapunk.

Inkább minden évben trágyázzuk meg rendszeres egy-egy kis részét a szőlőnknek.

Bor- és szeszpiaci hírek

Az exporttevékenység vontatott. A külföldi vevők is azt várják, hogy az időjárás javuljon és a detailforgalom emelkedhessen, csakis akkor van kilátásuk arra, hogy a Magyarországon beszerzett borokat értékesíthessék.

MEGJELENT:

Lovag Fehrenthell-Gruppenberg Tibor:

A FOLYÉKONYGYÜMÖLCS

című könyvének I. része:

Mit kell mindenkinek tudni

a folyékonygyümölcsről?

Ára 1.20 pengő, postai szállításkor portó-költség 40 fillér. Megrendelhető az összeg előzetes befizetése mellett:

Magyar Folyékonygyümölcs Szövetkezet
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 35.

A belföldi kereslet elég csekély. A borkészletek napról-napra csökkennek. Előbb-utóbb — akármilyen nehezen is akar megvalósulni — mégis csak tudomásul kell vennie a kereskedelemnek, a borspiacnak, hogy a meglévő borkészletek a jelenlegi fogyasztás mellett alig lesznek elegendők újig, tehát a tavaszi és nyári vásárlásoknál az áraknak tovább emelkedniök kell.

Sok helyen panaszkodnak a korán kitartak szőlőknél észlelt fagykárokról.

A kínálat éppen oly csekély mint a kereslet. A gazdák kitartják az árakat. Mai irányárak kistermelői asztali vegyes boroknál szeszfokonként 1.8—2, erősebb boroknál 2—2.2, uradalmi fajboroknál, különösen a nehéz édes boroknál literenként 38—60 fillér minőség szerint.

A burgundi vörös borok ára is eléggé szilárd. Szokatlanul magas árak alakultak ki pl. Egerben és vidékén, miután ott néhány urasági bortélt magas árral elkelt és emiatt felugrott a borok ára, igaz, hogy ezidén tényleg kitünő egeri borok termettek.

Tokajhegyalján és Badacsony vidékén változatlanok az árak, a detailkereskedelem kezd ki keresni és megszokni a finomabb édeskés tokaji borokat, szamorodni borokat. Budapesten is élénk forgalmat érnek el a vendéglők tokaji borokból.

A pálinkapiacra az árak változatlanok. Törkölypálinka irányára 2.90 pengő, seprőpálinkák 3.20—3.30 pengő, (nyári szilvórium kevés van), a I. minőségű kék szilvápálinka ára 4.80 pengő hektoliterfokonként.

Igen kevés a törkölypálinkafőzetés. Csakis az előre eladott mennyiséget főzetik le a termelők és főzések.

Irsai M. József.

Apró jótanácsok

Burgonyatermelő gazdáinknak azt tanácsoljuk, hogy a vetőgumókat akkor válogassák, amidőn a gumók csírái a prizmákban ½ cm-től 1 cm-ig terjedő hosszúságot ért el. Ilyenkor jól meg lehet állapítani, hogy melyik gumó csírázik jól. A vastag, erős csírák kívánatosak. A vékony cérnacsrát hajtó s a nem csírázó gumókat feltétlenül ki kell a vetőmagból selejtezni. Ha a burgonyán a csírák már az elmondottaknál nagyobbak, akkor a csíra szerinti válogatással megkötünk, mert válogatás közben a hosszú csíraszárak letöredeznek. Ha a burgonya lassan indul csírázásnak, akkor a melegebb napok beköszöntekekor a földet le kell huzni a prizmáról, hogy a csírázás megindulhasson.

A gyümölcsfák rovarellenességeit áprilisban is erélyesen kell pusztítani. Amelyik almafán vértetves foltokat látunk, ezeket ujjunkra vett kevés káli-, más néven: kenőszappannal kenjük be. A reggeli farázgatót a fa alá terített és erre dermedten lehulló eszelvények pusztítása céljából folytatjuk. Természetes, hogy a lehulló kis bogarakat azonnal össze kell gyűjteni és tűzben elpusztítani. A fák és a szőlő rügyeit lerágó kendermagbogár pusztítása céljából engedjük be a gyümölcsösbe a baromfiakat.

* Baumé-fokmérő 1.5—2 pengőért optikus üzletekben kapható.

ASSZONYOKNAK, CEÁNYOKNAK

Husvételi hagyományok

Az idén jó későre esik a husvét, ami az ünnepi asztal ellátásánál nagy könnyebbségre szolgál a háziasszonyoknak. A hagyományos báránypecsenyéhez zöldsalátát is lehet már adni, ecettel, olajjal leöntve, a sonkás tálat pedig szép piros retekkel rakhatjuk körül. Keményre főtt tojás, foszlós kalács, aprósütemények, meg egy-kétfajta házilag készített likőr és már nem jön zavarba az ember, ha „locsolkodó” állít be a házhoz.

Azaz, hogy mégis hátra van még valami, ami nélkül nem is volna husvét: a piros tojás. Igaz, hogy ma már kék, zöld, meg sárgára is festik, de a neve mégis csak piros tojás marad. Nefelejtskoszorúcskát és árvácskát is festenek sok helyütt rája s abból sok mindent megért a legény, aki kapja, pláne, ha még elolvassa azt is, ami félkör alakban alája van írva: Kellemes ünnepeket! Isten hozott! Ne felejtés el! — és így tovább.

A keményre főtt tojásokból csinos babafejeket is lehet készíteni. Előbb ceruzával megrajzoljuk az arcot, aztán vízfestékkel kifestjük rózsaszínre, a száját pirosra, a szemet kékre vagy feketére. Haját nehezebb festeni, azért ajánlatosabb sapkát húzni a fejcskére, vagy vattából készíteni neki frizurát, melyet aztán hozzája ragasztunk.

Régi kedves szokás, hogy ahol kis gyermek van a háznál, egynéhány festett tojást elrejtene a kertben, bokrok tövében vagy a fűben s az apróságoknak igen nagy

örömet okoz, mikor egy-egy ilyen „nyuszifészek”-re rátalálnak.

Még valami van, ami nem hiányozhatik a husvétli asztalról s ez a virág. Idén ebben is szerencsénk van, mert ibolya, jácint, kankalin bőven van már, amivel az ünnepi asztalt díszíthetjük s a locsolkodó gavallérok gomblyukába is jut belőle egynéhány.

Egy kis ügyességgel csinos ajándék- és díszkosarakat is lehet házilag készíteni. Drótból elkészítjük a kosárka alapvázát, melyet aztán raffiával körülfonunk, friss fűvet teszünk az aljára és abban helyezük el a tojásokat. Diszesebb, nagyobb kosárnak fület is készítünk s a színes tojásokon kívül virágokat, barkaágakat teszünk bele. Nagyon mutatós szobadísz és kedves husvétj hangulatot varázsol a lakásba.

Sok helyen szokás ma is több tojásból egyetlen óriástojást készíteni. Egy kis birkahólyagot megtöltenek tojássárgájával s összekötvé, forró vízben keményre főzik. Akkor a tojássárgagömböt kivesszük s most már egy disznóhólyagba teszük, tojásfehérjével teleöntik az üres helyeket, aztán összekötvé, ezt is keményre főzik s mikor kész, az óriástojást kiszedik a hólyagból. Zöldsalátával lehet díszíteni.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Burgonyaleves. Villagos rántásba kis fej apróra vágott vöröshagymát, késhegynyi paprikát adunk, belekeverünk egy kilogramm megisztított és kokakára vágott burgonyát, a rántásban jól elkeverjük és kevés vizet öntünk bele. Kevés összevágott petrezselymet adunk hozzá, előbb hideg, majd meleg vízzel felöntjük, megsózzuk és a burgonyát puhára főzzük. Tálaláskor egy kanál tejfölt adunk bele.

Báránytokány. A bárányt felvágjuk, az aprókat is darabokra vagdaljuk, azután egy negyed báránnyal 15 deka szalonnát apró kokakára vágva, pirosra kisütünk. Beletesszük a megmosott húst, kevés törött borsot és csöves pirospaprikát és késhegynyi tört safránnyal, merőkanál vízzel puhára pácoljuk. Amikor elfő a leve, tegyük hozzá zöldpetrezselymet és metélőhagymát, azután negyedórát párolás után galuskával betálaljuk.

Töltött tojás. A tojásokat keményre főzve, hosszabban kettévágjuk, a sárgáját szitán átöröljük egy tejből áztatott zsemlyével együtt, azután kevés vajban párolt gombát, tejfölt, zöldpetrezselymet, sót és borsot adva hozzá, tűzálló tálban kisütjük.

Piskótafánk. Könnyű piskótátésztaüt sütünk, azt fánkszuróval kiszurjuk. A fennmaradó tésztaüt lekvárral és rummal összedolgozzuk, két fánk közé tesszük és csokoládéöntettel bevonjuk.

A méheket is többféle fertőző betegség lepheti meg. Ezért éber figyelemmel kell vizsgálni a méhesaládokat. Ha gyanus tüneteket veszünk észre, küldjünk abból vizsgálati anyagot, azaz beteg vagy elhalt méheket, földetlen és földött fiasítást a gödöllői m. kir. méhészeti gazdaság laboratóriumának, ahol ezeket díjtalanul megvizsgálják és betegség fennforgása esetén a szükséges utasítást is megadják.

Az üres hordók bekénezéséről sohase feledkezzünk meg, nehogy bármilyen penészgomba (fehér, sárga, zöld penész) avagy dohosságot előidéző gomba bevegve magát a dongák közé, mert a pincékben áttelelt gombacsirák is megérik a tavaszt, akár csak a szőlőhegyen a peronoszpora gombacsirája.

A verebek sok kellemetlenséget okoznak s így érthető, ha irtási módokat keres a kertész és mezőgazda egyaránt. Így sikerült egyet megállapítani, mely más állatra nem jelent veszélyt. Áztassunk be — így szól a recept — buzaszemeket vagy kenyérdarabkákat este alkoholba s ezeket reggel szórjuk el ott, hol a verebek tanyázní szoktak. A mohó sereg neki fog esni a ritka zsákmánynak és egy-kettőre felszedi. Az alkohol az üres gyomorból gyorsan felszívódik, a verebek becsúznak annyira, hogy a fákra is lepotyognak s így könnyen összegyűjtethetők. Belőlük „veréb-paprikás” készíthető és nyugodtan fogyaszthatja még az antialkoholista is, mert sütés közben elszáll az alkohol.

A legelőn állandó delelőket ne türjünk meg, mert az ilyen delelők helyén a fű teljesen kipusztul és gyomnövények szaporodnak el. A 69000/1910. sz. miniszteri rendelet értelmében azt sem szabad megengedni, hogy a pásztor a delelőkön összegyűlő trágyát eladja, vagy azt mások elhordják. Egy kifejlett marha a legelőn egy idényben 30—60 métermázsa friss trágyát hullat el.

„A rét a szántóföld anyja”, — szokták mondani a régi gazdák — mert a rétről elvitt szénával tápláljuk állatainkat, melyeknek trágyáját a szántóföld kapja meg. Hazánkban sok helyen nem hoz a rét kellő mennyiségű és minőségű termést, mert termőben tartására nincs gond. Ha a rétet víz lepi el, majdnem éven át és csak savanyu fűvek (sás, káka) nőnek rajta, akkor a víz levezetéséről kell gondoskodnunk. A mohás rétet tavasszal rétgyaluval és réti lánchoronával kell megmunkálni és kellő mennyiségű tápanyaggal ellátni, így katasztrális holdanként 200 kg szuperfoszfátot, 100 kg kállsót és 100 kg pétisót kiszórni. Az előbbieket korán, mielőtt a rétről a tocsogó víz lehuzódott, az utóbbit pedig közvetlen a boronálás előtt. Igen jó tápanyag és egyúttal mohairtó szer a fahamu is, melyből 1 hold rétre 10—15 mm-át számítsunk. A trágyázáson kívül hathatósan elősegíti a fűhozam növelését legelőkön a kellő mértékben keresztültávt beárnyékolás, amit a legelők gyér befásításával lehet elérni.

Egy kis husvétli öröm

H I R E K

Husvétí kívánat

Ragyogjon be minket égi öröm,
Lelkünk legyen egy-egy rózsaszírom,
Énekeljünk hangos Alleluját,
E sárba tiport bús országromon.

Jézus megdicsőült s előttünk áll,
Lengessünk Néki fehér lobogót,
S hintsen ránk az Ég aranyharmatot,
Hogy ne zengjük már a sok-sok jaj-
szót!

Má Husvét van: győzött Krisztus Ki-
rály!

Szemeinket szegezzük az Égre,
S kérjük, hogy ragyogjon hazánkra is
Már a feltámadás dicső fénye . . .

KÁPOSZTA FERENC (Ipolyvecze)

Hiába van tavasz . . .

Hiába van tavasz, virágos kikelet,
Ha ily magányos, társtalan vagyok,
Ha senki sincs, ki szeressen engemet,
Miért ragyognak úgy a fénylő csilla-
gok . . . ?

Ha nincs, ki egy szót suttogna halkán,
Egyetlen szót csak, annyit, hogy sze-
ret,
Kinek csókja oltaná szomjas, égő aj-
kam,
Letörölné hulló könnyemet . . .

Feledtetné mindazt, ami fájó
Emlékeimből szívemben maradt,
Hogy álmodhatnék új reményt hozó
Szerelmes, boldog, szép tavaszt . . . !

CSILLAG TERÉZ (Kunmadaras)

Be van csukva

Be van csukva a babám ablaka,
Citeraszó nem hallik be rajta,
Citerámat mégis csak pengetem,
A babámat igazán szeretem.

Leszakadt a hur a citerámról,
Rossz hírt hallok a kedves rózsámról,
Azt beszélnek, azt mondják felőle,
Hütelenné lett, más a szeretője.

Mit bánom én, hogyha hütelenné lett,
Egy kis lányért nem vetek könnyeket,
Citerámra új hurokat vágak,
Holnapután új kislányhoz járok . . . !

SZÜCS IMRE (Hódmezővásárhely)

„A Folyékony Gyümölcs” című rova-
tunk mai számunkból anyagtorlódás
miatt kimaradt.

Rákóczi-émlékünnepély a Vigadó-
ban. A Társadalmi Egyesületek Sző-
vetsége április hó 14-én a székesfővá-
rosi Vigadóban országos Rákóczi-
émlékünnepélyt rendezett, amelyre
mintegy nyolcvan egyesület küldött-
ségei vonultak fel, zászlóik alatt.
Megjelent Gömbös Gyula miniszterel-
nök képviselőjében: *Bárcziházi Bárczy*
István miniszterelnökségi államtitkár,
a kultuszminiszter megbízásából
Wlassics Gyula báró államtitkár, a
külgügyminiszter nevében: *Villani La-
jos* báró követségi tanácsos, továbbá
Colonna herceg olasz követ, *Lep-
kovszky* Szaniszló lengyel követ,
Andrev Boris bolgár követségi taná-
csos, *Safet Nusrot* török követségi ta-
nácsos, *Zsilinszky Gábor* észtk főkon-
sul, *Feilitzsch Berchtold* báró ny. fő-
ispán és sokan mások a politikai, tár-
sadalmi és tudományos élet előkelősé-
gei közül. A megnyitó beszédet *Bar-
ross Gábor* országgyűlési képviselő, a
TESZ országos elnöke mondotta, majd
Zadravecz István tábori püspök mon-
dott magasszárnyalású ünnepi beszé-
det.

Huszárok a világháboruban. Értékes
könyv jelent meg a közelmúltban *Ajtay*
Endre alezredez, a m. kir. hadilevéltár
osztályvezetője szerkesztésében. A volt
5 m. kir. kassai honvédhuszárezred törté-
nete a címe. 1868-tól ismerteti az ez-
red történetét, de főleg azokkal a dicső-
sérteljes eseményekkel foglalkozik rész-
letesen, melyeknek a világháboruban volt
része az ezred. Érdekes és szakszerű,
de amellett laikusok számára is élvezet-
es formában tárul elénk a könyv lap-
jairól az a hősi küzdelem, melyet a
kassai „vörös ördögök” löháton, gyalog,
karddal, szuronnal *Límanovánál*, *Luck-
nál*, a román, az olasz frontokon har-
coltak végig, mindenkor becsületet
és dicsőséget szerezve a magyar névnek
és öregbítették a huszár legendás hí-
rét. A díszkötésű könyv ára a volt I.
hadosztály altiszti és legénységi állomá-
nyu tagjainak 12 pengő, más hadosztály-
belieknek, tiszteknek és másoknak 30
pengő. Kapható *Ecker Kálmán papír-
kereskedésében* Budapest, VIII., Vas-
utca 12.

Csemez Károly lett a földmivelés-
ügyi minisztérium kertészeti osztá-
lyának vezetője. *Tellmann Károly* mi-
niszteri osztályfőnök halálával vezető
nélkül maradt a földmivelésügyi mi-
nisztérium kertészeti osztálya. A fon-
tos munkakört *Darányi Kálmán* mi-
niszter most *Csemez Károly* dr. mi-
niszteri osztálytanácsosra, az osztály
eddig helyettes vezetőjére bízta. *Cse-
mez Károly* közel két évtizede műkö-
dik az osztályon. Nagy ügyszereteté-
vel és kiváló tudásával nemcsak fel-
sőbbségének bizalmát szerezte meg,
de megbízatásának hírét örömmel és
megnyugvással fogadták gyümölcs-
termesztési, kertészeti és általában
mindazokban a körökben is, amelyek-
nek ügyeit a kertészeti osztály intézi.

SZIVÁRVÁNY

Hadnagy ur rémit

Galiciában történt ez az eset, amely
igen könnyen tragikussá válhatott volna,
de szerencsére komikum lett belőle.

Zászlóaljunk egyik századánál volt egy
öreg hadnagy. Sohasem fészülködött, mert
a feje tetején egyetlen hajszála sem
volt. A szakállát meghagyta, a bajuszát
ellenben leborotváltatta. Ugy hívták, hogy
Csinos. Egyébként bankhivatalnok volt és
neuraszténiás, mint az olyan ember, aki
sok-sok évet töltött a pénzszerzés izgal-
mával és az *elfizetem magam* kínjai között.
Minden izgatta, éppen azért olyan éber
volt, mint a nyul. A bakák persze nem
szerették, mert ha valamit egyszer mon-
dott és az nem úgy történt, amint mon-
dotta, akkor — bakanyelven szólva —
volt szorulás. Ugy ment nála minden,
mint a karikaesapás.

Egy éjszaka előnyomult a zászlóalj az
orosz állások ellen. Feladat volt: meg-
lepni az ellenséget, rajtaítni és szétverni.
Természetes, hogy az előnyomulásnak a
legnagyobb esendben kellett történnie, ne-
hogy az oroszok még idejében megnesze-
ljék az ellenük készülő támadást.

A hadnagy ur ott lépkedett a század
élen. Egyik baká nagyot sóhajtott, való-
színűleg hazagondolt. A hadnagy ur majd
a bóréből ugrott ki:

— Hogy mersz ilyenkor sóhajtni! —
mordult a bakára. — Az ellenség itt áll
előttünk ezer lépésre. (Öt kilométer volt.)
Nem látod? (Vaksötét éjszaka volt.)
Meghallja a sóhajtasodat, aztán ehéti a
fene az egész hadjáratot, úgy elraknak
bennünket, mint a pinty, azért, mert te
sóhajtozol.

Tudja az Isten meddig beszélt volna,
ha a zászlóalj-segédtsízt oda nem megy
hozzá és csendre nem inti.

Alig csillapult le a halk sóhajtól fel-
lángolt hadnagy, a mellette menelő baka
nagyot botlott egy meghuzódó termékőbe
és egyenesen hadnagy ur Csinos lábái elé
esett. Csinos akkorát botlott, hogy majd
a feje esett le a nyakáról. A bakák elne-
vették magukat.

A zászlóalj-segédtsízt odament.

— Mi az, hadnagy ur?

Hadnagy ur csinos elsápadt a dühtől,
földhöz vágta a sapkáját, majd hirtelen
előrántotta a revolverét s mielőtt a
zászlóalj-segédtsízt megakadályozhatta
volna, a bakák elé lőtt a földre.

A zászlóalj-segédtsízt megragadta a
karját és szent borzalommal kiáltott rá:
— Az Isten szerelmére! Mit csinálsz
hadnagy ur?

Hadnagy ur csinos komor tekintete sze-
ldre változott és mosolygva, szinte fő-
lényes büszkeséggel magyarázott:

— Ne tessék megjedni, főhadnagy ur,
nem löttem agyon senkit, csak megrémít-
tettem egypár ostoba bakát, hogy máskor
csendesesen viselkedjék, ha az ellenség el-
len vonul éjszaka.

NYÁRY ANDOR

János bácsi „földet” irat

Az elmúlt hetekben egy határmenti községben tartózkodtam. Este érkeztem és a jegyző elvitt a helybeli dalárda énekpróbájára. Azért említem ezt meg, mert először láttam földműves-énekkart, amelyben a jegyző, a felekezeti papjai, földbirtokosok, állatorvos, községi orvos, állomásfőnök és a többi vezetőemberek tevélegesen közreműködnek és a földművelőkkel együtt egy szívvel éneklék a jelígt: „Csak az a nép erős, csak az a nép szabad, hol munka után dal fakad.” Ez a körülmény mélyen bevilágít abba, hogy a község vezetésére hivatott emberei hogyan fogják fel feladatukat és hogyan törődnek a néppel.

Másnap, vasárnap délelőtt tanuja voltam, hogy amikor más ember a heti fadaralmakat pihen ki, mint dolgozik egy lelkiismeretes jegyző. Kora reggel sort állanak ajtaja előtt az ügyes-bajos emberek. Szép sorjában intézi el mindenkiné az ügyét: örökösök osztása, dohányengedélyes kérése, birtokvisszavásárlás, kiskorúaknak gyámkielrendelési ügye, illetéktartozás elrendezése, munkadíjak kifizetése, stb. Hosszra volna felsorolni, milyen ügyek kerültek elintézésre.

Legérdekesebb eset volt az én szempontomból a következő: Szép szál középkori magyar jön be. Csizmája, ruhája bizony csak a hétköznapi, csak az inge hófehérre mosott és felső kabátja az „ünneplő”.

— Földet iratni jöttem, tekintetes ur, — mondja. Előkerült egy vonalzott ív és a jegyző kérdés nélkül írja: S. Furó János földműves, 4 gyermek apja, ingatlan: ház, telekkel.

— Mennyi földet akar? — hangzik a kérdés.

— Három kataszteri holdat, — így a válasz. Látszik rajta, hogy alaposan megfontolta a választ.

— Mennyi készpénze van a negyedévi bérre?

Itt már késik a felelet.

— Hát ha eladom a szüldöket, lesz vagy 60—80 pengőm, — így a földet író.

Ez elég és megnyugodva távozik. Utána megyek és beszélgetni kezdünk.

— Bizony nehéz sorsunk van, — mondja — egész családommal dolgozom, vállaltam feles földet is, mégis alighogy megélnük. Jó, hogy a minisztérium kötelezte a nagybérlőt, hogy nekünk is adjon megmunkálni földet; van egy tehenem, a vőmnek is, így aztán magunk dolgozunk meg.

Érdekes megfigyelni, hogy itt a határszélen mennyire tudják az emeberek, hogy minden bajnak ez a határ az oka. Mégis bizó lélekkel küzdenek és remélik a jobb jövőt. Vasszorgalommal munkálják a barázdákat és elesettségük, szegénységük dacára sem szünnék meg egy pillanatig sem jó hazafiaknak lenni. Itt nem boldogul a demagógia, pedig nagy a szegénység. De amikor lelkét nagyon elő-

veszi a bánat, elmegy a dalárdába és megkönnyebbült lélekkel éneklék az örök-szép magyar dalokat és a jelígt: „Csak az a nép erős, csak az a nép szabad, hol munka után dal fakad.”

(w. b.)

Köszönet a külföldi magyaroknak. Kozma Miklós belügyminiszter április hó 14-én a rádió hullámain köszönte meg a külföldi magyaroknak a jugoszláviai menekültek felségélyezésében tanúsított áldozatkészségét. Többek között a következőket mondta a belügyminiszter: „A magyar kormány nevében, mint a kormány által kiutasítottak felségélyezésére megindított akció vezetője, lelkem egész melegevel mondom köszönetet Nektek, külföldön élő magyarok. Köszönet Nektek, akik a Tüzföldtől a Hudson-öbölig, a Csendes-tengertől az Atlanti-óceánig, az Északi-tengertől a Földközi-tengerig és a belga partoktól a Távols-Keletig éltek és szenvedő véreitek segítségére szítottak, ezekre menő vagy ugyanazon érzéssel adott filléres adományokkal. Köszönöm Nektek nemes érzésektől vezetett megmozdulásokat, így a magyar kormány, mint az ő hazai társadalom és szenvedő véreink nevében is, akik minden este imába foglalják jóltevőik nevét.”

Hat és félévi fegyház után felmentettek egy legényt. Még 1928 július 16-án történt, hogy a somogy megyei Rózsapusztán porig égett Tibor Ferenc lakóháza és gazdasági melléképületei. Egy 13 éves fiu terhelő vallomása alapján a kaposvári törvényszék gyújtogatás büntette miatt 10 évi fegyházra ítélte Gelencsér József rózsapusztai legényt, aki nek büntetését úgy a pécsi tábla, mint a Kuria helybenhagyta. Gelencsér, aki mindvégig ártatlanságát bangoztatta, kért, izben is perújrafelvételt kért, de mindkét esetben mindhárom bírói fórum elutasította vele. Gelencsér a múlt év december havában újabb bizonyítékok alapján harmadszor is kérte perének újrafelvételét. Ennek során a pécsi tábla Gelencsért az elmúlt héten megtartott főtárgyaláson bizonyítékok hiányában felmentette a vád alól és így a szerencsétlen legény előtti hat és félév után megnyílt a fegyház kapuja.

Meghalt Galicza János. A nemzeti népies költészet egy fiatal reménységét temették az elmúlt napokban a megyeri temetőben. Temetése méltó volt emberi értékéhez. Pályatársai és Újpest iparostársadalma, ahonnan kinőtt a költő, mint egy és igaz barát állt lesújtva a korai koporsó előtt. Galicza János egyetlen megjelent műve, a „Sulyos örökség”, melyet immár rátevést szerzett népére, akiért életét is feláldozta. Hátrahagyott műveit Számadó Ernő és Püski Sándor doktor rendezik sajtó alá. Mellszobrárt, melyet a Magyar Képző Társaság készít a költő emlékezetére sirja fölé, ez év Halottak-napján leplezik le.

Halálra ítélték egy volt orosz hadifoglyot. Az elmúlt év novemberében Taltakénéz községben meggyilkolva találták Korács József 21 éves legényt. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot Filipovics Alexej volt orosz hadifogoly követte el. Ügyét két napon át tárgyalta a nyiregyházi törvényszék és rablással párosult gyilkosságban mondta ki bűnösnek Filipovicsot és ezért költői általi halálra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezéssel élt.

Olcsóbb fuvardíjat kérnek a gazdák a védekezőszerekre

A gyümölcsstermelő gazdák körében mozgalom indult meg, hogy a MÁV mérsékelje a különböző védekezőszerek fuvardíját. Ezidőszerint ugyanis az a helyzet, hogy a mézskénél használata egyre jobban terjed. Ennek a jól bevált védekezőszerek kilogrammja 16—18 fillérre kerül, viszont szállítási tarifája épp olyan magas, mint az egypengős, sőt azon felüli áron forgalombakerülő védekezőszereké.

Megtöltötték a löhere- és lucernamag-behozatal

A hivatalos lap mult heti száma rendeletet közöl, amelynek értelmében a lucernamag és löheremag behozatala csak a kereskedelmi miniszter előzetes engedélyével történhetik.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935. április hó 16-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 42 fillér; kétkoronás 84 fillér; ötkoronás 2 pengő 10 fillér; régi egyforintos 114 fillér.

Aranypénzek: Tőzsdeforgalom nem volt.

Színezüst kilogrammja 105 pengő.

Női rendőrök Párisban

SZEGÉNY EMBER GAZDAG VÁROSBAN

9 Regény ★ Irta: Számadó Ernő

Egy kedves hetet töltöttem így, emberi körülmények között. Valósággal kicséréltek. Rendes táplálék, pihenés, fürdés, kiegyensúlyozott lelki élet, új embert dagasztottak belőlem. Utravalót kaptam lelkiekben itt olyat, amelyet még a szülői ház sem adott. Végre írni meretem szegény jó anyámnak is. Hála Isten, nincs semmi bajom, jól érzem magam, kezét csokolom és jó egészséget kívánok.

Mikor aztán megvilágosodott bennem a „Pünkösdi Testvérek” célja, harcok színterévé vált lelkem. Választon álltam. Lemondani e világról és Jézusnak szentelni életemet, megtagadva énem, földi célokat, evangéliummal kezemben és szivemben hirdessem az Ő Országát. Vagy az itt nyert új hittel még bátrabb erővel feszülni az életnek és földi, emberi céllal küzdeni az erény és dicőség koszorujáért. Gyenge voltam a krisztusi keresztre. Az utóbbit választottam. Művész maradok, mert engem annak küldött az Isten. Igen, én hallottam az Isten szavát, tanján, városban, éhséges ezer nyomorban:

— Fiam, csak előre! Sorsokat bízom rád a Duna és Tisza táján. A te evangéliumod a művészet. Minden után lehet enger, szolgálni.

És így történt. Megmondtam a jó testvéreknek, hogy választottam. Művész leszek...

Tíz pengőt kaptam Varga testvértől, bucsu napján.

— Meggondolhatja még — mondotta őszinte fájdalommal Rároha prédikátor is. — Sok a gabona, kevés az arató. Az Ur szőlőjében munkásokra van szükség. Olyan szép szívé és aranyzvavu prédikátor lenne belőled Ernő öcsém. No de hiszen visszajössz még. Visszahoz a sors, az élet, a szíved és az Isten.

Határoztam és már mentem is. Az egyik fiutestvér, a kedves Dobner Jancsi, sietett a motyómat hozni egy darabig. Aztán megcsókolt és utamra engedett.

Tudtam, hogy hová megyek. Előző napokban, Istentisztelet alkalmával, Rároha prédikátor a hivektől megkérdezte, ki tudna lakást adni egy „barát”-nak. Kettő jelentkeztek: Alföldiné és Somogyiné testvérnők. Somogyiné testvérnő Lénártnak mutatott be, a prédikátor-asztal előtt. Másnap megnéztem a lakást, mind a két helyen. Lénártné esett a választásom. Megalkudtam heti há-

rom pengőben és most ide igyekeztem a Rózsa-utca 106. szám alá. Jó messze volt, majdnem a pesterzsébeti sineknél. Lénártnét nem találtam otthon; a szomszédban lakott Somogyiné, nála pakoltam le.

Este aztán megjött új háziasszonyom. Tüstént átadtam első heti lakbéremet, három pengőt, amiből friss szalmával töltötte meg a szalmazsákot. Emlékszem, az ágy a friss töltéstől olyan duzzadt volt, hogy hanyatfekve kezemmel elértem a menyezetet. Petroleumot Somogyiné testvérnő adott kölcsön, különben vakoskodhattunk volna. Szegényasszony lehet ez a Lénártné, állapítottam meg, de nem baj. Fő, hogy jó legyen.

Másnap reggel megkértem, hogy hozzon egy fél liter tejet. Kétféle öntöttem testvériesen.

— Egyen, Lénárt néni!

Először igen tiltakozott, mondván, hogy ő nem éhes, ha éhes, akkor hősiesen bírja az éhséget... De csak elfogyott a fél liter tej, meg a friss kenyér. Így kezdődött közös ismeretségünk, amely lelkileg azóta sem szakadt meg. Istenem, mi minden ért mindkettőnket az idők folyamán! Vergődünk, ő a „házigazda”, én az „albérlő”, bányaszélen, padlásszobában, ólban, barakban, földből kapartuk ki a gyökeret, sirtunk éhségünkben és imádkozva közösen vártuk a halálunkat...

Ez az anyaszívű asszony nem tévesztett el szem elől és én sem őt. Szegény édesanyám halála után igazán anyámmá fogadtam és ő megfelelt ennek a nagy és nemes hivatásnak. Áldás életére!

De hát hadd mondjam el szépen sorjában a történeteket. Alig pár nap múltán Dobner Jancsi áll meg a Rózsa-utcai vityilló ajtaja előtt.

— Gyere csak Ernő! — örül be nagy hanggal — itt van édesanyád.

És valóban. Anyám jött el, édesanyám. A királyfogadás ehhez a szívi örömhöz képest halotti szertartás. Anyám jött, az én drága jó anyám. Oh Isten, sirok is, meg nevetek. Jó ságos szemében könnyekkel tárta felém karját.

— Anyám!

— Ernő fiam!

És sirtunk mind a ketten. Örömök napja volt. Pirosbetűs életvasárnap, amelyből oly kevés esik egy esztendőre. És milyen kegyelmes a titoktartó sors, hogy nem enged kártyáiba látni. Mert jaj, hogy örültem volna, ha előrelátok.

Estefelé bekisértem az Édest Pestre. Megbeszéltük, hogy másnap hol találkozunk. Másnap korán ott voltam a megbeszél helyen, de sajna unokatestvérem, Márta, nem lakott ott. Anyáskám nem találtam sehol. Viszamentem Kispestre. Hátha kijön hozzám, ha nem talál Pesten. Meg hát igazat szólva, amióta eljöttem hazulról, meg tán azelőtt is, valami fal épült köztünk, valami hidegség. A mostohámnak köszönhettem ezt a szomorúságot is, a többivel. Ő vádolt feketére: dologtalan csavargónak, bitang semmirekellőnek és mindennek, a mi rossz, lehorodott. És azt mondják, hogy erősen és kitartóan kell rágalmozni valakit és valami mindig ragad. Ragadt is. Anyáskám nem mutatta ezt, de szivemben éreztem valamit. És érzéseim sohasem csaltak. Valahogy elvadultam, elidegenedtem a szülei háztól és az anyai szívtől. Pedig, pedig úgy, de úgy szerettem anyámat, ahogy egy álmodozó szívű anyás gyerek szeretheti. Megértettem őt ezzel a tövissel a szívében. Szegényke szivesebben látta volna, ha valami mesterségre adom a fejem és élek, mint más rendes polgárember, vagy otthon segíték, lenditek, de bizony én semmire sem voltam jó. Odaadtak boltosinasnak egy nagyobb üzletbe, órásnak egy pupos kis mesterhez; próbálkoztak velem, de sehol becsületet nem vallhattak, mert nyugtalan vérem üzött, kergetett. Nem dolgoztam, hanem könyvvel a hónom alatt bujkáltam a Körös partján, könyvet loptam be a műhelybe, könyvet csempésztem a boltba. A könyv volt az Istenem. Könyves Ernőnek hívtak, mert még az utcán is könyvvel jártam. Hát mikor az első verseimet megírtam! Onnantól kezdve már a csodák földjén éreztem magam. Istennel találkoztam az aranyfüzligeteken, ibolyaszín-hajnalokon, bibor-alkonyaton, kertben, udvarban, utcán, szobában — mindenütt csak rimek muzsikáltak fiatal fejemben. Mámoros voltam, csodaéletű, magamba borult. Ha félrelejtett a mester, már vessort jegyeztem az asztal széleire, vagy a könyvbe pillantottam...

(Folytatjuk.)

PÉTISÓ fejtrágyázással

menthetjük meg fagykártszenvedett és gyengén telelű vetéseinket.

PÉTI NITROGÉN MÜTRÁGYAGYÁR R. T., Budapest, V., Nádor-u. 21. szám
KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 16-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 16.50—16.70, 78 kg-os 16.65—16.85, 79 kg-os 16.80—17, 80 kg-os 16.90—17.20. felsőtiszai 77 kg-os 16.30—16.45, 78 kg-os 16.45—16.60, 79 kg-os 16.60—16.75, 80 kg-os 16.70—16.90, duna-tiszai, fejérmezei, dunántúli 77 kg-os 15.85—16.05, 78 kg-os 16—16.20, 79 kg-os 16.15—16.35, 80 kg-os 16.25—16.45. Pestvidéki *rozsa* 11.40—11.50, egyéb 11.70—11.90; *sörárpa* elsőrendű 7.50—18, másodrendű 16—17, harmadrendű 15—15.75; takarmányárpa elsőrendű 13.50—13.75, másodrendű 13.25—13.50; *zab* elsőrendű 13.75—14, másodrendű 13.65—13.75; *tengeri*, tiszántúli 12.70—12.80, egyéb 12.20—12.40; *buzakorpa* 10.85—11, 8-as liszt 13.70—13.90 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* májusra 15.28—15.30, júniusra 15.56—15.57. — *Rozsa* májusra 11.26—11.28, júniusra 11.37—11.38. — *Tengeri* májusra 11.17—11.18, júliusra 11.18—11.20 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön* magtermelő és magkereskedelmi r.t. heti jelentése.) Az üzlet az elmúlt héten némileg esendesebb volt. *Lóheremag:* A kivétel teljesen szünetelt, ezért az ára beföldön is csökkent. *Lucernamag:* Az árak lemorzsolódtak. *Köles:* Csehszlovákia felé ismét megindult a kivétel, a piacra kerülő tételek gyors elhelyezést találnak. *Szudánfü:* Az érdeklődés gyengébb, a kínálat és kereslet nem szünetel. *Mák:* A kivétel teljes szünetelése folytán a belföldi piac is üzletelen, ára egy árnyalattal ismét csökkent. *Takarmányrépamag:* A készletek már nagyon lepadtak és kérdéses, hogy esetleges utánvételnél a kereslet kielégíthető lesz-e. *Fümagtakban* a forgalom igen élénk, egyes fajtákból a készletek már korlátozottak. — *A budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában:* köles, fehér 15—16.50, vörös 15—16.50, vezges 14—14.50; lenmag, nagy 26—27, kis 23—24; tökmag, nagy 24—26, kis 19—20.50; mák (kék) 39—41; borsó; expressz 18—21; bab; dunaí szokvány 15.50—16, dunántúli szokvány 15.50—16, felsőm, szokvány 14—14.50, gömbölyű fűj 13.50—14, hosszú 12.50—13; lucernamag 160—170; lóheremag 120—140; muharmag 15—16; tavaszi búkköny 23—24; csillagfürt 12—13 pengő métermázsánként.

Értékpapírokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26.** Tőzsdével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buza-konkoly 11.75, buza- és korpa 11.25, buza-takarmányliszt 14, konkolydara 12.25, lenmagpogácsa 14, napraforgópogácsa 12.75, szárított répaszelet 10.75, repcepogácsa 9.75, rozskonkoly 9.25, rozskorpa 11.50, rozstakarmányliszt 12.75, tökmagpogácsa 15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 8, másodrendű 7.50—7.80, harmadrendű, csomagolásra 7, sarjuszéna 7.50—8, muharszéna 7.90—8, lucernaszéna 9.50—10.50, zabosbikkonyuszéna 8.20 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 30—40, másfél éves üszők 38—40, fiatal, friss fejű tehén 50—55 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Borjувásár. Elsőrendű 61—70, kivételesen 74, másodrendű 51—60, harmadrendű 46—50 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, másodrendű 30—45, bika, tarka, másodrendű 32—48, harmadrendű 30, ökör, magyar, másodrendű 34—50, harmadrendű 32, ökör, tarka, elsőrendű 55, másodrendű 34—54, harmadrendű 26—27, tehén, magyar, másodrendű 35—50, harmadrendű 28, tehén, tarka, elsőrendű 60, másodrendű 32—52, harmadrendű 22—31, növendék (éves) 30—46, kicsontozni való 20 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírsertés páronként 340 kilogrammonként felül 72—73, szedett, prima 65—68, silány 48—62 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Aprómarhavásár. Bárány 48 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 40—45 fillér kilogrammonként gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőzött tej 8, tejszín 240—280, tejföl 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 300—320, tehenúró 60—80, juhsajt 200—240, trapista 160—240, ementáli 240—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 1.80—3.50, csirke 1.20—2.20, pulyka 4—8 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.30—1.60, csirke 3—3.80, ruca, hizott 1.40—1.70, lud hizott 1.30—1.70, pulyka, hizott 1.40—1.60, libamáj 5—10 pengő kilogrammonként. *Tojás:* Teatojás 6—7, főzőtojás és apró 4.4—5.5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.18—1.28, sózott, kenyér 1.20—1.40, füstölt 1.40—1.80, hajt 1.24—1.32, tepertő, zsiros 1.20—1.80, sertészsír helybeli 1.24—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty élő, nagyság szerint 1.30—1.40, harcsa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 2.80—3.60, félédes 2.60—3.20, rózsza 2—2.40, mák, kék 0.64—0.80, pergett méz 0.96—1.40, háziszappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárga répa 28—40, petrezselyem 28—40, zeller 24—36, kalarábé 16—24, karfiol 100—140, vöröshagyma, makói 16—40, közönséges 14—28, fokhagyma 120—140, cékla 14—14, fejes káposzta 40—60, savanyított káposzta 20—32, kelkáposzta 44—60, vöröskáposzta 36—50, fejjessaláta 20—36, torma 90—120, burgonya, Güllbaba 16, őszirózsza 10—12, nyári rózsza 14—16, Ella 8—12, kifli 24—32, tömör csiperkegomba 160—280, szárított gomba 240—400, paraj, tisztított 16—40, fekete retek 16—24 fillér.

Gyümölcs. Alma, külföldi 60—300, dió 120—140, dióhéj 340—400, mogyoróhéj 320—400, héjazott mandula 320—520 fillér kilogrammonként.

Szész és szeszitalok. A szeszpiac élénk, az árak változatlanok. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszben volt élénkebb kereslet. A *gyümölcsipalkaüzletben* a forgalom élénkebb volt és az iránzat gyéresebb kínálat folytán szilárd. *Jegyzés: törkölypálka 2.80—2.90, seprőpálka 3.30, szilórium, nyári áru 3.70—3.80, ó-ké-áru 4.80 pengő.* Az árak 10,000 liter-fokként, plusz 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. A *fenyőpiac* az építkezések megindulásával a kereskedelem megkezdte beavárlásait. A szomszédos államok fatermelői mindenütt szervezkednek és igyekeznek az exportárakat emelni. *Keménységben* is megéledt a forgalom, főként a furnírgyártásra alkalmas rönköket keresik. A *tűzfapiac* az idény előrehaladtával ellanyhult, az árak azonban tartottak. A búkkhasábfá ára 332—335, a cserhasábfá 285—290, a gyertyánhasábfá 310—315, a friss ákác-hasábfá 260—265 pengő vagononként, budapesti paritásában. Az aprított búkkfa 4.05—4.15, a cserfa 3.60—3.70 pengő 100 kilogrammonként, Budapestben házhoz szállítva.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerülő darab:* Angol font 1650—1680; dollár 340.30—344.30; kanadai dollár 334—344; hollandi forint 230.60—232.60; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerülő darab:* Csehszlovákia 14.02—14.21; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.60—65.20; román leu 3.35—3.45; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTALAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVÉS SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. ÁPRILIS 21—27.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap IV. 21

8.30: Hírek. 9—9.55: Református istentisztelet; prédikál Ravasz László dr. püspök. 10—11.25: Egyházi ének és szentbeszéd; mondja P. Bangha Béla dr. jézustársasági házfőnök. 11.30—12.30: Evangélikus istentisztelet; prédikál Varsányi Mátyás budai-vári lelkész. 12.35: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Sándor Erzsébet. **Szünetben:** Odry Árpád husvétli verseket mond el. 14: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. 15: „Természetvédelem.” Nagyszalánczy Bruno miniszteri tanácsos előadása. 15.45: Hanglemezek. 16.30: „Husvétli népszokások.” Visky Károly dr. előadása. 17: Weidinger Ede szalonzenekara. 17.40: „Szinházi képek és képtelenségek.” Laczkó Géza csevegyése. 18.10: A Mária Terézia I. honvédegyalgezered zenekara. 19.15: Vigjáték-előadás a Studióban: „Nem élhetek muzsikaszó nélkül”. Vigjáték 4 felvonásban. Irta Mórlic Zsigmond. 21: Hírek, sporteredmények. 21.30: „Nemzeti hangverseny.” Közreműködik Lugossy István (tárogató), kíséri Magyar Imre és cigányzenekara. 22.45: Az Eröss—Takács Jazz-zenekar műsora, Kalmár Pál ének-számaival. 23.30: Veres Lajos husztagu cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 00.05: Hírek.

Hétfő 22

9.30: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. 11.15—12.15: Görögkatholikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, stb. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekara. 14: Pátria-hanglemezek. 15: „Nagymama mesél.” M. Csengery Honka ifjúsági előadása. 15.30: Sárossy Mihály és Martinek István gitár-ének kettőse. 16.05: „Botanikus séta.” Jávorka Sándor dr. előadása. 16.35: Koncz János

hegedül, (zongorán kíséri Polgár Tibor.) 17.15: A Ferencváros-Bayern (München) husvétli labdarugó serlegmérkőzés közvetítése az Üllői-úti sporttelepről. 18.15: Farkas Béla cigányzenekara. 19.25: „A tavasz hírnöke.” Zágón István csevegyése. 19.50: Operettelőadás a Studióban. „Bob herceg.” Regényes operett három felvonásban. Szövegét írta Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. 22.05: Hírek, sporteredmények. 22.30: Mándita Jazzzenekar. 23.05: Cigányzene. 00.05: Hírek.

Kedd 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Egy régi török utazó magyar földön.” (Felolvasás). 10.45: „Sokszor megvalósulnak az utópiák.” (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó stb. 12.05: Vadnai Alice hegedül. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Állatalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfelőrája: „Mária Terézia nagy ellensége.” 16.45: Időjelzés stb. 17: A „Száz könyv sorozatban Kosztolányi Dezső beszél Kazinczy”-ról. 17.20: A Sovinszky-Karnóczy Jazz-zenekar. 18.20: „A magyar parlamentek korelnökei.” Némethy Béla dr. előadása. 18.50: Hanglemezek. 19.15: Gusztáv Adolf svéd trónörökös rádióbeszéde az öregcserkészek világtáborában, Ingarö szigetén. 19.50: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. **Szünetben:** Hírek, időjárásjelentés. **Utána:** Vajda Sándor és Pártos Ernő jazzzenekara. 00.05: Hírek.

Szerda 24

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Bethlen Gábor levele a budai pasához 1620-ban.” (Felolvasás.) 10.45: „A csinosítás művészete.” (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Rácz Kovács Lajos cigányzenekara. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30—14.15: Berg Lili zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Idő-

jelzés, stb. 17: Orosz egyházi vegyeskórus. 17.45: „A magyar ipar és a Budapesti Nemzetközi Vásár.” Lengyel Géza előadása. 18.05: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 18.55: „Az ősmagyarok nyomában.” Németh Gyula dr. előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Hoffmann meséi”. Zenéjét szerezte Offenbach. **A II. kép után:** „Érdekességek Offenbachról”. Kilián Zoltán előadása. **A III. kép után:** Hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. 22.45: A rádió külügyi negyedórása. 23.10: Cigányzene.

Csütörtök 25

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A százeves Ujpest”. (Felolvasás.) 10.45: „Védekezés az álmatlanság ellen”. (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Endre Béla éneknégyese. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Országos Postászenekar. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Beszélget a tavasz”. Gáthy Barnabásné Ifjúsági előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A tej minőségének javítása”. Pazár Géza dr. gazdasági felügyelő előadása. 17.30: Nyáry József szakzsufonozik. 18: „Koloszvári kincsesláda”. Heltai Nándor előadása. 18.35: Kalmár Pál magyar nótákat énekel. kísér Veres Lajos cigányzenekara. 19.50: „Féltékenység a drámában”. Szabó Margit és Lehota Árpád előadó-estje. 20.40: „Zenei paródiák”. Előadja az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 21.45: Hírek, stb. 22.10: A torinói rádióállomás műsorának közvetítése. „Dalek olasz földről.” 23.10: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Péntek 26

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás.) 10.45: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szervánszky-szalonzenekar. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Rácz Berei cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Szókincsyüjtés”. Kerecsényi Dezső dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: A Központi Papnevelő Intézet énekkara. 17.45: Sporthírek. 18: Gyorsíró-tanfolyam. 18.30: Eörfőgh János fuvolázik. 19: „Megöregszünk”. Thury Lajos elbeszélése. 19.30: Orosz Julia énekel. 20.05: „Százhuszas tempó”. Vigjáték.

Irta Szántó Armand és Szécsén Mihály. **Az I. felv. után:** Hírek. **A II. felv. után:** Angolnyelvű előadás. 23.20: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. 00.05: Hírek.

Szombat 27

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Mongólia”. (Felolvasás.) Irta Rátz Kálmán. 10.45: A Néprajzi Múzeum magyar foglalkozások eszközei gyűjteménye. (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Rendőrszenekar. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Hírek, piaci árak, élelmiszerárak. 16.10: A „Rádióélet” meseórája. (Harsányi Gizi előadása.) 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Amikor a közönség bukik meg”. Kilián Zoltán csevegése (hanglemezekkel). 17.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 18.45: Mit üzen a rádió? 19.15: „Zenei paródiák”. Zongorán előadja Szendy Lajos. 19.40: Hangjátékelőadás a Studióban: „Chopin”. Hangjáték egy felvonásban. Irta Csánány György. 20.30: A „Rádióélet” nőtavasnyé. Énekel Nagy Izabella és Cselényi József. 21.40: Hírek, stb. 22: Heinemann Ede jazz-zenekara. 22.50: Budapesti Hangverseny Zenekar.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap. **IV. 21, 12.30—13:** Közvetítés Rómából; pápai áldás. 13.30—14.20: Balalajkazenekar. 15—15.40: Ének, zongora. 17.40—18.05: Szalonzene. 18.15: Előadás. 19.10—20.25: Hangverseny. 20.30: Hírek. 21—21.45: Jazz. — **Hétfő, IV. 22, 12.40—14.10:** Szalonzene. 17.50—18.40: Citera. 19: Előadás. 19.40—20.20: Tárogató. 20.25: Sporteredmények. 20.45—21.20: Hanglemezek. 21.25: Hírek. — **Kedd, IV. 23, 18.45:** Mezőgazdasági félóra. 19.45: Előadás. 20.05—21.10: Szalonzene. 21.15: Hírek. 21.40—22.40: Cigányzene. — **Szerda, IV. 24, 18.10:** Előadás. 18.50—19.20: Zongora. 19.40: Elbeszélés. 20.15—21: Hanglemezek. 21.05: Hírek. 21.25—22.30: Szalonzene. — **Csütörtök, IV. 25, 17.05—18.25:** Katonazene. 18.50: Elbeszélés. 20.35—21.10: Ének, zongora. 21.15: Hírek. 21.35—22.15: Jazz. — **Péntek, IV. 26, 17.10:** Előadás. 17.50—18.30: Zongora. 18.50—19.40: Jazz. 19.45: Előadás. 20.20—22.30: Hangverseny. — **Szombat, IV. 27, 18.15—19.05:** Énekkar. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20.05—20.50: Hanglemezek. 21: Hírek. 21.20—22: Hegedű. 22.05—23: Cigányzene.